

AUSTRALIJOS LIETUVIS

000895

DVISAVAITINIS AUSTRALIJOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN FORTNIGHTLY

Aštuntieji metai Kaina/Price 1/9

Adelaide, 1955 m. vasario/Febr. 7d.

Registered at G.P.O., Adelaide, for transmission by post as a periodical.

Nr. 3(166)

Vasario 16-ji

"Vardan tos Lietuvos
Vienybė težydi".
Lietuvos Himnas

Jau vienuoliktus metus švenčiame Vasario 16-tąją tremtyje, netekę savo Tėvynės, netekę visko, ką buvome išsikovoję ir ką buvome per taip trumpą nepriklausomo gyvenimo laikotarpį sukūrę. Ir nežinia, kiek metų dar švėsime; nežinome, kada mūsų Tėvynė vėl bus laisva; niekas negali pasakyti, kiek lietuvių išliks Lietuvoje.

Sakome, kad esame ambasadoriai laisvajame pasaulyje. Bet ar galime pasigirti, kad savo, kaip ambasadorių, pareigas atliekame sąžiningai? Deja, ne. Bjauriausias vėžys, kuris mus ėda tremtyje, yra mūsų susiskaldymas, vieningo darbo toka. Mes kuone visas savo jėgas eikvojame tarpusaviai kovai, o tik trupinius skiriame Tėvynei.

Kai JAV-bių prezidentas Eisenhoweris paprašė Kongresą suteikti jam ypatingas teises veikti Azijoje, nes raudonųjų pavojus grėsia Amerikos saugumui, tai Kongresas, kaip vienas vyras, pasakė "taip". Nebuvo čia nei demokratų, nei respublikonų, o buvo tik amerikiečiai. O juk reikia atvirai pripažinti, kad pavojus Amerikai, lyginant ją su Lietuvos padėtimi, yra dar labai menkas. Amerika dar liks Amerika, jeigu raudonieji ir užims Formozą, tuo tarpu mes visai jau netekę Tėvynės. Koks tad mūsų turėtų būti vieningumas! O ar taip yra? Deja...

Štai pora paskutinių apgailėtinių pavyzdžių.

Tautininkai nutaria pasitraukti iš Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos dėl to, kad Mažosios Lietuvos atstovas VLIKas balsavo prieš jų asmenį nuimant jį nuo Tautos Fondo Valdymo posto, nors balsavimas buvo pagrįstas visai ne partiniais, o kitais motyvais. Reiskia, sava partija pasidarė daug svarbesnė už Mažosios Lietuvos reikalą, o juo silpnėsi darosi kur nors mūsų frontas, tuo stipresnis prieš.

Štai antras apgailėtinas pavyzdys.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdis, Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga, Lietuvių Rezistencinė Sąjunga ir Lietuvių Tautinis Sąjūdis nutaria įkurti naują Lietuvos Nepriklausomybės Fondą ir rinkti aukas atskirai nuo dabar veikiančio Lietuvių Tautos Fondo. Atsiminus, kad tų aukų ir taip jau labai mažai suplaukia būtiniausiems reikalingam, toks suskaldymas nieko gera neduos, o tik susilpnins bendrąjį lietuviškąjį frontą kovoje dėl Lietuvos laisvės.

Ir čia sava partija pastatyta aukščiau už Lietuvos reikalus.

Bendrai reikia pasakyti, kad tautininkai tremtyje, besivadina visokiais vardais, visiškai nerodo jokio noro bendradarbiauti su demokratiškais lietuvių institucijomis. Susidaro įspūdis, jog yra žmonių, kurie vis dar galvoja, kad atsikūrus Lietuvai jie vėl susisės į turėtas vietas. Tai klaidinga iliuzija, nes lemiamąjį balsą turės ne tie, kurie Tėvynę pavojuje paliko, bet tie, kurie ten kovoja ir vargsta ir lieja savo kraują už jos laisvę.

Lietuvai visiškai nesvarbu, ar Bonnoje atstovas bus skitras VLIKo ar Diplomatijos Šefo. Svarbu tik, kad ten atstovas būtų ir kiek tik galėdamas gintų Lietuvos ir lietuvių interesus. Todėl visai nesuprantama D. Šefo intervencija, kad VLIKo skirtasis atstovas, dėl kurio tiek daug kovota kol išgautas Vokietijos vyriausybės pripažinimas, būtų nepripažintas. Čia Lietuvai tikrai nepasitarnauta, ir jokie paragrafai nei motyvai šio žygio negali pateisinti.

Tai tik vienas kitas ryškesnis pavyzdys. Tokių reiškinų, mažesnių ar didesnių mastu, vyksta visose lietuviškoje kolonijose, visur ėda tas pats ambicijų, partijų, asmeniškumų vėžys.

Pagaliau kartą supraskime, kad Lietuva yra aukščiau už viską ir visos mūsų jėgos turi būti aukojamos tik jai vienai.

J. Dalys

KRITIŠKA PADĖTIS PRIE FORMOZOS

Raudoniesiems pradėjus invaziją į nacionalistų laikomas salas netoli Kinijos žemyno ir užėmus Yikiangshan salelę padėtis prie Formozos pasidarė nepaprastai įtempta.

Iš raudonųjų pasirošimų atrodo, kad sekantis jų žygis bus Tacheno salų grupės paėmimas. Tos salelės yra apie 200 mylių nuo Formozos. Jose esama apie 15.000 nacionalistų kariuomenės ir apie 20.000 civilinių gyventojų, daugiausia žvejų. Apginti šias saleles be Amerikos pagalbos nacionalistai negali, nes raudonieji turi kur kas pranašesnę aviaciją ir invazinį laivyną, kuriais gali atkirsti bet kokį tiekimą iš Formozos.

JAV-bių vyriausybė pareiškė, kad Tacheno salelės neturi didelės strateginės reikšmės ir neverta ginti. Nutarta jas evakuoti, tačiau ir tai be Amerikos pagalbos neįmanoma.

JAV-bių prez. Eisenhoweris dėl to kreipėsi į Parlamentą ir Senatą, prašydamas ypatingų įgaliojimų. Tai reiskia, kad JAV-bių karo jėgos turėtų teisės įsikišti į karo veiksmus, neatsižvelgiant į pasėkas, ir ginti nuo raudonųjų Formozą bei kitas reikalingas, strategiškai svarbias, salas.

Parlamentas prezidento prašymą patenkino 409 balsais prieš 3. Senatas po kelių dienų taip pat davė reikalingus įgaliojimus 85 balsais prieš 3. Tuo būdu prezidentas dabar turi teisės naudoti ginkluotą jėgą neatsižvelgiant į tai, jeigu dėl to turėtų kilti net pasaulinis karas.

JAV-bių aviacijos ir karo laivyno papildomi daliniai atvyko į Formozą ir užėmė išelties pozicijas.

Iš antros pusės daromos pastangos karo veiksmus sustabdyti. Britanija ir kitos tautos kreipėsi į Saugumo Tarybą, kad ji savo nutarimu sustabdytų karo veiksmus. Su rezolucija atėjo ir Sovietų Rusija, kuri kaltina JAV-bes karo provokacija ir reikalauja, kad visos JAV-bių karo jėgos iš Formozos ir kitų salų pasitrauktų. Tada bus pasiekta "taika".

Raud. Kinijos vadovybė ne kartą pareiškė, kad jokio karo veiksmų nutraukimo negali būti ir Formoza turi būti išlaisvinta.

Tuo būdu padėtis susidarė nepaprastai kritiška ir kiekvienu momentu lauktina karo veiksmų išsiplėtimo. Reišku tik, ar tai reikštų pasaulinio karo pradžią, ar karo veiksmams apsiribotų Formozos srityje.

Kiek rimta padėtis galima spręsti ir

Adelaidės Lietuvių Teatro Mylėtojų Grupė

Š.m. kovo mėn. 25 dieną, 8 val. vakaro
AUSTRALIA HALL, Angas Str.
vaidina

3 paveikslų dramatinę legendą
ANTANO SKEMOS

"ŽIVILĖ"

Režisierius Paulius Rūtenis Dailininkas Stasys Neliubšys

Vaidina:

D. Mackialienė, L. Gerulaitis, J. Neve-rauskas, P. Rūtenis, J. Venclavavičius.

Rež. pad. V. Marcinkonytė.

Bilietai, po 6 ir 5 šilingus, parduodami
sekmadieniais tuoj po pamaldų parapijos
saleje ir vaidinimo dieną prie įėjimo.

Imigracija į Kanadą ir Ameriką

Visus reikalingus oficialius dokumentus (vizas, afidevitus, darbo-buto garantijas, etc.) parūpina Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Britų Kolumbijos Apylinkės Valdybos Pirmininkas, diplomuotas teisininkas

JONAS J. JUŠKAITIS, LL. B

Įstaigos adresas:

Suite 5, Tunstall Building,
709, Dunsmuir Street,
Vancouver 1, B. C., CANADA

(Informacijos suteikiamos padengus visas susirašinėjimo išlaidas).

iš to, kad Britų imperijos ministerių pirminikų konferencija Londone, kuri prasidėjo sausio 31 dieną, svarstė vien tik galimo karo pavojaus klausimą, atidėdama visus kitus reikalus šalin.

Tuo tarpu karo veiksmai eina vis smarkyn. Raud. Kinijos artilerija ir aviacija smarkiai bombarduoja nacionalistų pozicijas, gi pastarieji atsakdami taip pat bombarduoja raudonųjų pozicijas.

Skačiuojama, kad invazijai į Formozą raudonieji turi paruošę apie 400.000 kariuomenės, tūkstančius valčių, 2300 rusų gamybos bombonešių ir naikintojų.

RAUDONIEJI UŽĖMĖ NACIONALISTŲ SALĄ

Kinijos raudonieji, po aršių kovų, užėmė Yikiangshan salelę, iki šiol buvusią nacionalistų rankose. 720 nacionalistų karių žuvo visi iki vieno gindami salą. Raudonųjų žuvo apie 2.000.

Labai greitai laiku į užimtą salą raudonieji prisigabeno sunkiosios artilerijos ir pradėjo apšaudyti netolimas Tacheno salas.

PAKITIMAI KREMLIAUS HIERARCHIJOJ

Sovietų žinių agentūra paskelbė, kad Aukščiausios Tarybos prezidiumas atleido iš pareigų prekybos ministrį M. Mikojaną ir paskyrė naują M. Dmitrij Pavlovą. Jokių priežasčių tokiam pakeitimui nenurodoma.

M. Mikojanas, 60 metų amžiaus, buvo Komunistų Partijos centro komiteto narys ir priklausė senajai komunistų gvardijai, kurios prysakyje stovėjo Stalinas. Reikia manyti, kad jis pateko į naujųjų valdovų nemalonę.

Be to, kaip informuoja anglų spauda, rusų herojus maršalas Žukovas jau nefiguruoja rinkimų sąrašuose, taip pat nėra pavadžių ir kitų dviejų maršalų — Vasilevskio ir Budeno. Iš to daroma išvada, kad armijos įtaka į valdžios viršūnes susilpnėjusi ir visą valdžią vėl suima komunistų partija į savo tvirtas rankas.

Trumpai

* Iš oficialių sluoksnių pranešama, kad Darvinas (Šiaurės Teritorijos sostinė) numatoma paversti didžiausia oro laivyno baze Australijoje. Statyboms numatoma išleisti apie 3 mil. svarų per 18 mėnesių.

* Australijos imigracijos ministras Mr. Holt pareiškė Pilietybės Konferencijoje Canberroje, kad padidinus imigraciją nuo 0,7% iki 1,6% bendro gyventojų skaičiaus per metus, Australija turėtų po 25 metų 20 milijonų gyventojų ir tuo būdu jos saugumas būtų sustiprintas.

Šiais metais imigracijos kvota vėl padidinta ir siekia 115.000 asmenų.

* Belgijos parlamentas ratifikavo Paryžiaus sutartį dėl Vokietijos apginklavimo.

* Anglijoje traukinio katastrofoje užmušta 15 asmenų ir daugelis sužeista. (Žinių tąsa 4 psl.)

Rezoliucija — atsišaukimas Į JAUNIMĄ,

prijuntas Sambūrio "šviesa" Australijos Regijono atstovų suvažiavime, įvykusiame Melbourne 1954 m. gruodžio mėn. 29 d.

Jaunime! Visu nuogumu išryškėja tiesa, jog esi tautos ateitis. Atsikursiančioji Lietuva reikalauja ekonomistų, inžinierių, žemės ūkio ir medicinos darbuotojų. Tarptautiniuose santykiuose Tėvynę privalės atstovauti politikai ir teisininkai. Tautos dvasiai palaikyti, puoselėti ir ugdyti reikės humanitarų.

Jaunime! Nedelsdamas skink kelį į mokslus. Teprabunda paslėptos galios Tėvynės ir asmenys gerovėi. Sąmoninga mintis tebūna charakteringa lietuvių žymė.

Jaunime! Neapvilkt Lietuvos! Mokslo siekimas tebūna efektyvi priemonė išsiskirti Lietuvos prisikėlimą.

Australijos Diena

Sausio 26 dieną suėjo lygiai 167 metai, kai Australijos kontinente buvo pakelta pirmą kartą Britų Imperijos vėliava. 1788 metais Šaulis 26 dieną kapitonas Arthur Philip su jūrinikais išsikėlė dabartinėje Sydnejaus vietoje, iškėlė britų vėliavą ir deklaravo, kad nuo tos dienos Australija priklausė Anglijos Imperijai.

Per 80 metų nuo tos dienos, iki 1868 metų, Australija buvo tartum Britanijos "Sibiras", į kurį buvo siunčiami kriminaliniai nusikaltėliai, o taip pat politiniai režimo priešai. Per 80 metų tokių nusikaltėlių buvo atsiųsta apie 200.000. Šiuos žmones ir tenka laikyti pirmaisiais "baltosios" Australijos gyventojais.

Didelis imigrantų antplūdis į Australiją prasidėjo suradus įvairiose vietose aukso išteklius ir panaikinus nusikaltėlių siuntimą. Gyventojų augimą apibūdina šie skaičiai:

1800 m. — 5.217
1850 m. — 405.356
1900 m. — 3.765.339
1950 m. 8.315.791

Siuo metu jau skaitoma daugiau kaip 9 milijonai

Kaip matome, Australija iš viso turi tik 87 metus, nes 80 metų ji buvo tik nusikaltėlių kolonija ir kokio nors žymesnio kūrybinio darbo negalėjo būti. Tak visai nenuostabu, kad Australijos gyventojai, beveik išimtinai anglai, iki šiol beveik visai neturi savų, australiškų tradicijų. Pavyzdžiui, galėtų būti nurodyta, kad ir Kalėdų senelis, kuris, esant 100 laipsnių karščiui, visada "rengiasi" kailiniais bei šiltais batais. Ta rodo, kad ši tradicija yra atnešta iš šiaurinio pusrutulio, bet jokia būdu ne čia sukurta.

Iš antros pusės reikia pripažinti, kad per tuos 87 laisvo gyvenimo metus Australija pasiekė labai didelį gerbūvį. Jos pramonės potencialas siekia milijardus svarų, jos žemės ūkis, nors ir ekstensyvus, gamina ne tik savo kraštui, bet užverčia pasaulio rinkas vilna ir kviečiais.

Kelių tinklas, prisiminus atstumus ir gyventojų skaičių, yra labai puikus. Padaryta klaida tiesiant ne vienodo pločio geležinkelio linijas dabar jau taisyta ir bus pataisyta.

Gyvenimo standartas taip pat labai aukštas ir stovi gal antroje ar trečioji vietoj pasaulyje. Darbininkai turi čia trumpiausią darbo savaitę. Atmetus visas valstybines šventes ir "galimo" "sürgimo" atvejus, už kuriuos mokama, darbo savaitė yra ne ilgesnė kaip 36 valandos. Visai pagrįstai sakoma, kad Australija yra darbininkų rojus, nes ir tiek trumpai dirbant darbo tempo yra labai lėtas, laikomasi principo "dirbti neskubant".

Australijos praeitis galima laikyti visai laiminga, tačiau šiandieną ir Australija jau susiduria su problemomis, kurios reikalauja didesnio jėgų įtempimo ir budrumo. Jau praėjusio karo metu Australija pirmą kartą paragavo japonų bombų (Darvinas). Tačiau dar didesnį pavojus Australijai grėšė iš raudonosios Kinijos pusės. Jeigu raudonieji įsigalėtų Formozoje, vėliau Indonezijoje, kuri yra visiškai pribrendusi raudonajam perversmui, tai bolševizmas visai priartėja prie Australijos šiaurinių krantų ir vargiai ar atsiras jėga, kuri jį sulaikytų nuo Australijos pavergimo. Geltonoji rasė, kuriai jau perankšta dabartinėse sienose, taip ir ieško progos įsiveržti į pusią tuščią Australiją.

Australijos kelias šiuo metu yra tik su JAV-bėmis. Užtat nenuostabu, kad paskutinių įvykių akivaizdoje Australijos vyriausybė aiškiai deklaravo, jog ji visiškai palaiko JAV-bių užimtąją poziciją Azijoje ir yra pasiryžusi eiti pagalbon. Kito kelio nėra, jeigu Australija nori išsaugoti savo laisvę ir gerbūvį.

Pastarųjų metų imigrantai taip pat įnešė nepaprastai didelį indėlį į Australijos ūkį ir kultūrinį progresą.

Lietuviai Pasaulyje

D. Britanija

* Tautos Fondui D. Britanijoje surinkta per metus £357. Iš jų £150 per kun. J. Gutauską paaukėjo Škotijos lietuviai. Tautos Fondo atstovę Londone sudaro pirm. inž. J. Vilčinskis ir nariai — P. Bulaitis, C. Kairiūkštienė, K. Makūnas ir J. Petrušaitis. TF atstovybė D. Britanijoje talkininkams, padedančioms aukas rinkti organizacijoms ir Lietuvių Namų Bendrovei, kuri douda atsovybei savo namuose nemokamai patalpas, pareiškė nuosirdžią padėką. Ateityje visos stambesnės aukos bus skelbiamos "E. Lietuvyje".

J. A. V-bes

* Minint lietuviškosios spaudos atgavimo sukattį Filadelfijoje, įžanginę kalbą pasakė prof. J. Puzinas, užtikrindamas, kad jokia prievarta neišraus iš lietuvių tautos jos kalbos ir kūrybos. Dr. V. Maciūnas savo paskaita nušvietė svarbesnius istorinio ir kultūrinio lietuvių gyvenimo tarpnius. Prof. A. Salys kalbėjo apie carų uždraustų lietuvių veiklą to meto rašybą. Amerikietis lituanistas prof. A. Sennas plačiau nupasakojo apie darbus kitų tautų mokslininkų lituanistų, tyrinėjančių lietuvių kalbos kilmę ir jos plėtrą. Minėjimo metu salėje buvo suruošta senosios lietuvių spaudos paroda. Visų dėmesį traukė "Aušros" komplektas, senieji "Varpo" ir "Tėvynės Sargo" numeriai ir kt. Šalia jų buvo išstatyti Dr. J. Basanavičiaus ir Dr. J. Šliupo portretai.

* Šaulių Sąjungos 35 metų sukaktis plačiai paminėta JAV lietuvių spaudos. Ta proga nurodyta, kokį platų barą Lietuvos gyvenime buvo Sąjunga išvariusi. Prieš Lietuvą okupuojant bolševikams, Šaulių Sąjungoje veikė 125 chorai, 400 vaidybos kuopelių, Kaune, Šakiuose, Šiauliuose, Marijampolėje ir kituose didesniuose centruose gražiai reikšėsi šaulių teatrai. Visame krašte šauliai turėjo 105 orkestrus, 350 didesnių bibliotekų, 72 šaulių namus, 115 šaulių klubų, kelis šimtus sporto komandų, sekcijų etc. Tremyje atgaivinama Šaulių Sąjunga vėl rodo gyvą veiklą.

* Iškilmingam aušrininko Dr. J. Šliupo minėjimui Čikagoje vadovavo Dr. A. Mergeris. Apie Šliupą kalbėjo veikėjai M. Vaidyla, adv. R. Skipitis ir Dr. P. Grigaitis. Meninę programą dalį atliko S. Adomaitienė ir smuikinininkas A. Paukštys, kuriems akompanavo kompozitorius Vl. Jakubėnas. Plačiai nušviestas Šliupo indėlis į lietuvių tautos gyvenimą. Minėjimo dalyviai Šliupo biografijai išleisti sudėjo 100 dolerių.

* Visuotiniame Amerikos lietuvių studentų suvažiavime Čikagoje dalyvavo apie 200 atstovų. Svarstyti aktualieji studentų reikalai. Čikagoje turėjo savo suvažiavimą ir naujai įsikūręs studentų sambūris "Sandara". Suvažiavimo proga buvo išleisti du informaciniai leidiniai.

* Dėl filosofo I. Kanto kilmės JAV lietuvių spaudoje pasisako visa eilė veikėjų. Ir prof. Ernestas Fraenkelis, Hamburgo universiteto profesorius, laikomas vienu iš žymiausių lituanistų pasaulyje, pareiškė savo nuomonę, kad jis laiko Kantą esant lietuviško arba prūsiško kilmio. Kanto pavardė pagrįstai gali būti kildinama iš Daukanto ar Kantausko. Ypač įdomus jam esąs Trautmano liūdijimas apie vietovardį Cante. Fraenkelis primena visiems žinomą faktą, kad pats Kantas domėjosi lietuvių kalba ir tauta, o apie 1800 m. ragino ir svetimtaučius taip pat domėtis lituanistika.

Urugvajus

Montevideo lietuvių jaunimo Vyčių Draugija gruodžio 19 d. naujoje parapijos salėje surengė spaudos atgavimo sukaktiet minėjimą. Tą dieną ir per jėzuitų vedamą radijo valandėlę sukaktis buvo paminėta atitinkamu žodžiu ispaniškai. Vakare publikos kupino salėje reikšmingas istorinis įvykis p'čiau nušviestas K. Čibiro paskaita,

pajvairintas choro dainomis ir nuotai-kingai vyčių atliktais tautiniais šokiais, kuriems vadovavo mokytoja Stanevičienė. Radijo ir vakaro programą vedė dvasios vadas kun. J. Giedrys.

N. ZELANDIJA

N. Zelandijos krašto valdyba išleido naują "Naujosios Zelandijos Lietuvis" numerį, kuriame duota plati ten gyvenančių lietuvių veiklos apžvalga. Tautos Fondo įgaliotiniu krašto valdybos paskirtas P. Grigaliūnas, kuris rūpin- sis Lietuvos laisvinimo reikalams lėšų organizavimu. VLIKo 10-mečiui paminėti paskaitą skaitė J. Pečiulaitis. N. Zelandijos lietuvių buvo gražiai sutiktas "Draugo" redaktorius kun. dr. J. Prunskis. Ta proga suruoštoje vakarieneje krašto valdybos pirmininkas Č. Liutikas padėkojo sveičiui už padarytąjį pranešimą.

Be anksčiau sudarytos suaugusių tautinių šokių trupės, dabar suorganizuota ir pačių jauniausių lietuvių vaikų tautinių šokių grupė. Ji jau du kartus pasirodė per YWCos Kalėdų eglutę ir Baltų Klubu suruoštą vaikams eglutę. Visur buvo nuosirdžiai ir maloniai sutikti. Šokiams vadovauja J. Paplauskas. Aucklando sekmadienio mokykla veiks trim grupėm. Pabaigoj buvo padaryti patikrinamieji egzaminai. Jauniausios grupės mokiniai pasiekė labai gražių rezultatų. Prie to daug prisidėjo motinos, kurios nesi-gailėjo laiko vaikams taip rūpestingai atvesti į mokyklą. Po pamokų vykdavo tautinių šokių mokymas. Jauniausiai grupei dėstė mokyk. E. Liutikienė, o vyr. grupei paskutinį pusmetį abiem grupėm dėstė lietuvių k., istoriją ir krašto mokslą Č. Liutikas, kuris vadovavo sekmadienio mokyklai.

LIETUVIŠKAS ŽODIS PER MADRIDO RADIJĄ

Inf. Tarnyba 1953 m. susitarė su jau Vatikanišiais Vatikano ir Romos radijų lietuvių skyriais, kad VLIKas jiems parūpins žinių, komentarų ir kitos reikalingos medžiagos, drauge pasiimdamas juos remti finansiškai. Vos su jais susitarusi, Inf. Tarnyba tais pačiais ir sekančiais iš eilės metais rūpinosi išgauti ir daugiau lietuviškų transliacijų šiapus geležinės uždangos.

Buvo susisiektas su belgų, olandų ir prancūzų radiofonais,

bet teko nušivilti, nes visi jie atsisakė sudaryti progą lietuviškai kalbėti per jų siųstuvus į okupanto pavergtąją Lietuvą. Šiokios tokios viltys išgauti transliacijas buvo susidariusios į 1954 m. galą per galingą Monte Carlo siųstuvą. Bet galiausiai ir iš jų nieko realaus neišėjo.

Jau 1953 m. buvo susisiektas su IT bendradarbiu Madride ir per jį daryta žygių, kad lietuviškas laisvas žodis galėtų suskambėti taip pat iš stiprios Radio Nacional de Espana stoties Madride. Jo vadovai iš principo sutiko mūsų prašymą patenkinti, tik norėjo, kad tos transliacijos būtų vykdomos ne per dabar veikiančią Madrido stotį, bet per galingus 4 siųstuvus prie Madrido statomos naujos didžiulės radijo stoties. Iš pradžių buvo tikimasi tokias transliacijas gausiant 1954 m. pradžioje, bet vėliau tas terminas buvo nukeltas į paskesnę laiką, sudarant viltį, kad normaliai nuolatinės transliacijos galės būti pradėtos tik 1955.

Toks atidėjimas paskatino IT imtis ypatingų žygių.

1954 m. specialus VLIKo įgaliotinis galiausiai išgavo sutikimą nuolatos kalbėti lietuviškai ir iš dabartinės Madrido radijo stoties.

Spec. VLIKo delegatas vietoje perdavė atitinkamiems ispanų pareigūnams lietuvių pageidavimus. Pirmoj eilėj aplankytas informacijos ministerijos pasekr. Sr. Dr. Cervia ir per jį susirišta su informacijos-turizmo ministru Sr. G. Arias Salgado, kuris galiausiai davė sutikimą; be to, buvo aplankyti vyr. Radio Nacional de Espana direkt. Dr. Jesus Suevos, Radio Nacional programų ir emisijų direkt. Dr. Jose Ramon Alonso, su kuriuo Inf. Tarnyba iki šiol susirašinėjo, mons. H. Antonuiti, nuncijus Madride, kuris užtarė lietuvių prašymą informacijos ministru ir L. Eijo Garay, Madrido

gruodžio 3 d. PJT Seimas susirinko nepaprastojo posėdžio. Jis buvo sukviestas ryšium su Maskvoje vykusia vadinama Europos saugumo konferencija, kurioje dalyvavo tik sovietų pavergtųjų kraštų marionetės.

Maskvos konferencija pagal komunistų planus turėjo būti įrankis Londono ir Paryžiaus sutarčių patvirtinimui sukliudyti. Sovietai tikėjosi, kad, pasiūlydami deryboms su Vakaraus naują pagrindą ir rodydami daugiau sugyvenamumo ženklų, nei anksčiau, jie patrauks likusį pasaulį į gerai paspėstus spąstus. Tie spąstai turėjo nudelsti arga ir visai palaidoti. V. Vokietijos apginklavimą ir tuo pačiu sudarymą pagrindo stipriai apjungtai Europai. Tačiau tas Maskvos planas neišdegė. Perilgai sovietai drumstė pokarinio pasaulio vandenį, kad šiandien atsirastų naivėlių, tikinčių Rusijos valdovų gera valia. Nepasisėklus plataus masto žabangų paspėsti, Maskvai beliko tenkintis maža grupelė, akiai atsidavusia komunizmui ir akiai klusnia Maskvai. Be abejo, tatau garantavo Maskvai sumanymo vykdy-mo sėkmę. Bet tatau susilaukė ir PJT atgarsio.

Kadangi dar ir šiandien pasitaiko menkai ar klaidingai informuotų žmonių apie padėtį anapus geležinės uždangos ir dėl to min. pirmininko ar šiaip kokio marionetinio dignitariaus titulas gali ne vieną geros valios žmogų suklaidinti, tai PJT ir yra uždavinys laisvąjį pasaulį nuo tokių klaidų apsuagoti, išryškinant, kad Maskvos konferencijoje dalyvavusios pavergtųjų kraštų marionetės jokiu būdu neatstovavo tų tautų, kurių vardu Maskva jas buvo atkomandiravusi konferencijon. Todėl PJT Seimas dar kartą priminė laisvajam pasauliui, kad sovietų pavergtųjų kraštų žmonėms yra atimta bet kuri galimybė savo nuomonę ar nusistatymą laisvai

pareikšti.

Šiandien, kai politiką dominuoja Rytų-Vakarų taikaus sambūvio mintis ir kai dauguma žmonių dėl padėties sovietų pavergtuose kraštuose niekada nebuvo tikri ir savo nusistatymą dėl to dažnai išreiškia tik pečių gūžčiojimu, — atitiesti sovietinės propagandos iškreiptą pavergtųjų kraštų tikrovės supratimą laisvojo pasaulio opinijoje nėra lengva. PJT Seimas, tatau suprassdamas, ir savo rezoliucijoje ir savo telegramose prez. Eisenheweriu, min. pirm. W. Churchillui ir min. pirm. Mendes-France ypatingai pabrėžia mintį, kad sovietų pavergtosios tautos Maskvoje nebuvo atstovautos ir kad Kremliaus ponai pavergtųjų tautų vardu buvo susikvietę tik savąsias marionetes, kurios klusniai tegalėjo priimti tariamo susitarimo pavidalu viską, kas Maskvos jiems iš anksto buvo pagaminta. Sios pavergtųjų kraštų marionetės, kaip sako PJT Seimo rezoliucija, "tik suviešino lig tol slėptus pasiruošimus karui." PJT Seimas pareiškė protestą ne tik prieš Kremliaus skubos keliu varomą akciją paversti pavergtųjų kraštų žmones sovietinės karo mašinos patrankų maistu, bet ypatingai prieš Maskvai pasidavusių marionėčių eventualių išpareigojimų legalumą. "Mes skelbiame tokius išpareigojimus niekintinai" — sako PJT Seimo rezoliucija.

Paneigdamas pavergtųjų kraštų maskvinės marionetės betkurią teisę kalbėti pavergtųjų tautų vardu ar juo labiau jų vardu priimti Kremliaus diktuojamus išpareigojimus, PJT Seimas kartu užtikrino laisvąjį pasaulį, kad jo tikrieji sąjungininkai ir geriausi talkininkai kovoje su bolševizmu yra sovietų pavergtosios tautos. "Mes laisvąjį pasaulį užtikriname, kad mūsų tautos tvirtai ir nesvyruojamai apsi-sprendusios skirti visas savo jėgas sovietų pavergtų mūsų tėvynių kilniausiam išlaisvinimo reikalui" — skelbia PJT Seimo rezoliucija. "Dėl komunistinės mūsų kraštų okupacijos atsidūrę tremtyje, mes kasdien gauname įvairių įrodymų, kad mūsų tautiečiai yra ištikimi JAV ir laisvojo pasaulio sąjungininkai. Jie nedalyvauja ir nedalyvaus jokioj sutarty, nukreiptoj prieš laisvojo pasaulio saugumą. Jie nepalauja tikėję ir gyvenę viltimi, kad galingoji Amerika jiems atneš išlaisvinimą, kuris yra patvarios taikos būtinoji sąlyga" — sako PJT Seimo telegrama prez. Eisenhoweriui.

Tuo būdu PJT Seimas ryšium su Maskvos konferencija dar kartą paryškino faktą, kad sovietų pavergtosios Centro ir Rytų Europos tautos neturi tikros savo atstovybės krašte ir dar kartą paneigė Sovietų Sąjungos pastangas piktnaudžiauti pavergtųjų tautų jausmų bei ištikinimui.

PJT Seimo nepaprastajam posėdžiui pirmininkavo Lietuvos delegacijos pirmininkas V. Sidzikauskas. Lietuvos delegacijos vardu dėl PJT Seimo rezoliucijos ryšium su Maskvos konferencija žodį tarė M. Brakas.

Baltijos stiprinamas Sovietų karo laivynas

"Das Ostpreussenblatt" Nr. 50/1954 pasiremdamas švedų spaudos pranešimais ir kai kurių vokiečių laikraščių žiniomis, skelbia, kad Sovietų karo laivyno "Vidurinėje Baltijos jūroje", adm. Matnecovo įsakymu, visa eilė Sovietų karo laivų iš "Leningrado trikampio" perkelti "toliau į vakarus".

Šitie Sovietų karo laivai stovės Baltiškėje, Ventspilyje, Liepojoje, Klaipėdoje ir "galį padaryti vizitus" taip pat Gdynėn.

Iš Sovietų karo laivų minima 250 pov. laivų, 12 kovos laivų, 32 kreiseriai, 5 lėktuvnešiai ir 180 kitokio tipo laivų. Laikraštis, pastebėdamas, kad Sovietai šiuo metu ar tik neturį patį didžiausią pasaulyje povandeninį laivyną ir kad "kiekvienu metu gali uždaryti jėimą į Baltijos jūrą", pažymi, kad šie skaičiai esą gal kiek perdėti. Vis dėlto tikra,

jog Sovietai savo karines bazes Baltijos erdvėje ir Rytprūsiuose nuolat stiprina, o Baltijos jūrą stengiasi paversti tikrąja "Sovietų vidaus jūra". Suomų ir danų nedidelis karo laivynas su švedų karo laivynu tos bolševikų persvaros negali išlyginti...

DANTŲ CHIRURGAS

J. H. CUNNINGHAM

Oxford Chambers
192, North Terrace, Adelaide, S.A.
Specialybė: aukso karūnėlės ir aukso tilteliai.

KALBAME VOKISKAL.

TAUTIŠKI DIRBINIAI:

ilgos juostos £3.10.0, kaklaraiščiai £1.5.0, įvairios kitos juostos ir juostelės nuo 6 šil. iki £1.10.0. Išpildomi specialūs užsakymai. Kreiptis AL Leidykla.

PAVARGTIEJI TĖVYNĖJE

Gautosiomis iš pavergtos Tėvynės 1954 m. gruodžio mėn. žiniomis, okupuojamoje Lietuvoje yra palikta tik viena kunigų seminarija, kuri veikiama Kaune. 1953 m. jai buvo dar 75 klierikai, o 1954 m. jau mažiau. Sakoma, kad 23 "išėję į kariuomenę". Vis dėl to Lietuvoje dvasininkų dar yra daugiau, negu jų likę pvz. Gudijoje. Ten jų visai mažai. Ištremtųjų lietuvių dvasininkų Sov. Sąjungoje yra dar daug. Žmonės kalba ir apie dek. Vl. Mirono mirtį, bet tikrą detalių neskelbiama ar nežino ma. Vysk. K. Paltarokas darė ganytojiškes vizitacijas ir sutvirtino daug žmonių Utenoje, Druskininkuose, Lentvarėje ir kitur. Kancleris yra Vaclovas Krivaitis. Gražintieji kai ku-

rie iš Rusijos ir Sibiro dvasininkai "gauna vietas ir darbą".

* Vakare prieš Naujuosius Metus Vilniuje Operos ir Baletu teatre per tradicinį Traviatos spektaklį iškilmingai paminėta Kipro Petrausko 70 metų gimimo sukaktis.

* Bolševiki skelbia padarę spalvotą filmą, vaizduojančią "Klaipėdos, Murskio, Kaliningrado žvejų laivų flotilijų žūklę Šiaurės Atlante".

* Antakalnyje žada pastatyti naują kino studiją, kuri "bus įrengta pagal naujausią technikos žodį." Pagal V. Valsiūnienės scenarijų žada pagaminti bolševikinį filmą, pavadintą "Gražina", ir pagal Guzevičiaus romaną "Kalvio Ignato teisybė" — antrąją.

APYLINKIŲ VALDYBAS RENKANT

Paskirų bendruomenės narių domėjimasis bei sielojimasis tautiniais kultūriniais, lietuviškais reikalais, ypač pastaruoju metu, jaučiamai padidėjo ir pagyvėjo. Mūsų pajėgūs kultūrininkai, kurių laiką nuošalyje stovėję, labai laiku ateina pakaitalais tęsti kitų tautiečių išvartus barus kultūriname darbe. Reikia manyti ir tikėtis, kad naujieji vadovai, stebėję savo pradininkų kartais neišvengiamas klaidas, įneš į bendruomeninį gyvenimą šviesios ir giedrios minties, ir plačioji visuomenė jų sumanymus ir darbus dar labiau remis, negu kad ligi šiol rėmė.

Neperseniai įvykę suvažiavimai (Kultūros Fondo ir Krašto Tarybos) parodė didelį pragiedrėjimą — supratimą ir sugebėjimą pozityviai ir našiai svarstyti aktualiuosius kultūrinius bei painius bendruomeninius reikalus. Tiesa, sugaišta daugiau kaip pusdienis brangaus laiko darnos beįėjant tarp dviejų paskirų lietuviškų institucijų. Plyšių atsiradimui kačininkų neįėjimui ir susirūpinimui daugiau bendruomeninės pareigos atsakingumu.

Prieš bendruomenės tolimesnį gyvą pulsavimą yra atsakingi ne tik jai vadovaujantys asmenys, bet ir visi bendruomenės nariai, sudarę pačią bendruomenę. Šitas atsakingumo ir pareigingumo jausmas turi mus nuolat lydyti. Štai, tuojau įvyks Apylinkės Valdybos rinkimai. Parodykim patys savo ryškius veidus. Dalyvaukim skaitlingai — pasirodysim pareigingi. Parodysim ir savo gerą ar blogą valią, svarstant

tą ar kitą bendruomeninį reikalą. Ne kartą bendruomeniniuose susirinkimuose kai kur net perdaug perkaista ir persilta. Ne dėl to, kad rūpėjo degantieji lietuviški reikalai, bet dėl vieno ar kito asmens "apkapoymo" ar dėl grupinių reikaliukų išrovavimų.

Visuomenė, dalyvaudama susirinkimuose ir rinkdama naujas Apylinkių Valdybas, turėtų griežtai pasisakyti prieš paskirų asmenų saskaitų suvedinėjimus, kurie nuveda susirinkimus iki tokio erzinančio nekantrumo ir užsitęsimo, kad vėliau, žmonėms pradėjus skirstytis, nepatenka Valdybon tie asmenys, kurie turi plačioje visuomenėje pasitikėjimą ir labai reikalingą taktiškumą ir nesudarytų progų "nepajudinamiems" ir iš siauro ratelio nepajėgiantiems išbristi asmenims ieškoti kablukų ir kentėti bendram lietuviškams darbui.

Darnos ir artimo meilės šilimos ypač laukia ir jos pasiilgusi Melbourne lietuvių bendruomenė.

J. Rimas

Kas sielojasi dėl Nepriklausomos Lietuvos valstybės ir lietuvių, patariamas prenumeruoti savaitraštį

NEPRIKLUSOMA LIETUVA

kuri yra nepartinė, nesrovinė, bendruomeninė, nešališkai informuoja apie lietuviškuosius veiksmus ir visus pasaulinius įvykius.

Prenumerata Australijoje 6 dol.
Adresas: 7722 George St., Ville LaSalle, Montreal 32, Canada. Australijoje galima užsisakyti per "Australijos Lietuvį".

MLBD-jos SUVAŽIAVIMAS

Gruodžio 28 d. Melbourne įvyko Maž. Lietuvos Bičiulių Draugijos skyrių atstovų suvažiavimas dalyvaujant Sydnėjaus, Geelongo, Adelaidės ir Melbourne skyrių delegatams.

Buvusiam Centro Valdybos pirmininkui Dr. V. Didžiui atidarius suvažiavimą į prezidentumą buvo išrinkti pirm. Alb. Pocius ir sekr. D. Giedraitytė, kurie sugebėjo per dvi valandas prarasti gana ilgą suvažiavimo dienotvarkę.

Per skyrių atstovų pranešimus paaiškėjo, kad dabartiniu metu draugijos veikla buvo atsidūrusi mirties angoje, nes kai kurie nariai protestuodami prieš E. Simoniūčio ir Gelžinio vedamą politinę liniją VLIKE, buvo nuo aktyvaus darbo pasitraukę arba reikalavo draugiją likviduoti ir Maž. Lietuvos reikalais daugiau nebesirūpinti. Centro Valdyba taip pat buvo neveikli, nes nei vieno karto nepajėgė susirinkti į posėdį pilname sąsate. Beveik visi priklausė dar keletai įvairių organizacijų ir nei vienai nebeužteko laiko, kad atlikus savo prisiimtas pareigas. Suvažiavimas labai užgyrė Sydnėjaus skyriaus veiklą, kuris nors nariais ir negausus, bet sugebėjo darbą atlikti daug geriau negu kiti gausingi skyriai. Vien Maž. Lietuvos lietuvių laikraščiu "Kelevis" paremti surinkta virš 60 svarų. Buvo svarstyta draugijos įstatų pakeitimas, bet balsams pasidalinus lygiai ir nesurinkus dviejų trečdalių, klausimas atidėtas. Iki kito suvažiavimo bus vadovaujama Adelaidėje priimtais įstatais.

Reorganizuojant draugijos veiklą, į naują MLBO Centro valdybą išrinkti: Alb. Pocius, D. Giedraitytė ir Dr. V. Didžys. Kancleriais liko J. Normantas ir Mažylis.

Pasibaigus suvažiavimui naujai išrinktoji valdyba savo pirmajam posėdy pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirm. Alb. Pocius, sekr. D. Giedraitytė ir išd. Dr. V. Didžys. Šios draugijos steigėjai ir pirmajam Centro V-bos pirm. Alb. Pociui sugrįžus prie vadovybės vairo, reikia tikėtis, kad MLBD veikla sustiprės ir pajėgs išbristi iš politinių rietenų balos, nes Maž. Lietuva nepriklauso nei vienai partijai, bet yra visos Lietuvos gyvybinis reikalas.

buv. atstovas

Savojoj spaudoj

JAV-bėse leidžiamas valst. liaudininkų "Sėja" Nr. 11/1954 pasisakydama už reikalą Lietuvos diplomatiniais atstovams glaudžiai bendradarbiauti su VLIKU ir nurodydama, kad kai kurie laikraščiai ir grupės VLIKą verčia kuone plūstamuojų žodžių, be kita ko, pažymi: "VLIKas — dar Lietuvoje įkurtas iš visų demokratinė Lietuvos politinių partijų ir kovos organizacijų — yra pagrindinis mūsų tautos politinis centras.

Jo veikla tiek Lietuvoj, tiek tremtyje yra labai naudinga artinant mūsų Tėvynės išlaisvinimą iš rusiškojo bolševizmo priespaudos.

Kas iš susipratusių lietuvių VLIKą niekina, agituoja jį neremti, tas dirba ne Lietuvos naudai.

VLIKas yra labai svarbus šiose mūsų tautos nelaimių dienose". Nurodžiusi, kad "1940 m. birželio 1 d. Lietuvos užs. reik. min. J. Urbšio telegrama įgal. min. St. Lozoraitis paskirtas mūsų atstovų užsieniuose šefu, t.y. dekanu, pirminku arba pirmuoju iš lygiųjų", ir kad "ne kovos šūkiu tarp VLIKO ir Lietuvos atstovų turėtų aidėti, bet santaika ir bendras kruopštus politinis darbas." toliau "Sėja" pažymi: "su apgailestavimu tenka pripažinti, kad įgal. min. St. Lozoraitis tiek anksčiau, bet galo besiginčydamas su VLIKU, tiek paskutiniu laiku sąmoningai nesitardamas su VLIKU atstovo paskyrimo Bonon reikalu, tą nesantaiką ugde, plėtė ir užtat yra atsakingas. Atstovui nesitarti su savosios tautos pagrindiniu politiniu centru yra nesuprantamas ir neleistinas dalykas. Juk ir didžiųjų valstybių, kaip JAV-bių ir D. Britanijos, vadovaujant vyriausybės nariai nuolat palaiko kontaktą tiek su pozicijos, tiek su opozicijos atstovais... Dėl Bonnos triukšmo atsakingas ne kas kitas, bet turtis atsakęs p. St. Lozoraitis — ir juo greičiau šį klaidingą savo nusistatymą jis pakeis, juo naudingiau bus lietuviškajam reikalui, ir kai bus paskirti prie Vak. Vokietijos ne VLIKO ir p. St. Lozoraičio net du iš viso atstovai, bet tik vienas Lietuvos Respublikos atstovas.

Nors p. St. Lozoraitis viešai teigia, kad jis nesitardamas nesivadovauja vadinamaisiais Kybartų aktais, bet, visą reiklo raidą žinant, atrodo, kad kaip tik šie akai trukdo susitarimą. Dėl jų net eilė pasiektųjų ir pasirašytųjų susitarimų p. St. Lozoraičio nevykdyti. Kaipgi, pagal Kybartų aktus tapęs ministru pirminku, einančiu prezidento pareigas, gali tartis su koku ten politinių partijų atstovų centru? Ši pažiūra perdėm klaidinga. Kybartų akai, paskelbus spaudoje jų neautentiškumą, nustojo bet kokios ga-

lios. Iš viso jais, kaip neautentiškais, negalima remtis ir kur nors juos panaudoti dėl tos paprastos priežasties, kad

už šiuos veiksmus numatytos sankcijos atitinkamuose Lietuvos Baudž. Statuto straipsniuose.

Jie užmirštini, kaip nevykęs ir pavėluotas mūsų gyvenimo epizodas. Atkritus Kybartų aktams, atkrinta ir bet kokios priežastys įgal. min. St. Lozoraičiui nesantaikauti su VLIKU, juo greičiau esminis susitarimas įvyks, juo didesnė nauda bus Lietuvų Tautos laisvės kovos reikalui."

DIRBAM LIETUVAI...

Vienos valdybos pirmininko pašnekėsys su nuosakiuoju Jurgiu Kregžde.

Pirm. — Pats, tur būt, ir nežinai, kas laikraščiuose rašoma. Gi vienas pavydo pagautas ir neapykantos apstėstas dėl mūsų, bendruomenės pirmūnų, gyvos ir vešlios veiklos, nuaiškino, kad tautos didžiama nuo mūsų tolsta, praraja didėja... Kaip manai?

J. Kr. — Viską pasakei. Nerandu nieko pridėti. Nebent pabrėžti, kad betavo suminėto pavydo ir neapykantos tame rašeivioje yra įsikūnijusios ir kitos didžiosios nuodėmės.

Pirm. — Puiku, Kregžde, kad viens kitą perpratom. Negaišinsime laiko ir kitus opius gyvybinius reikalus aptarsime. Nežinia, ar VLIKas atkreips dėmesį ir prikels iš mirusiųjų Kultūros Fondo skyrių Sydnėje? Tai buvo labai vietoje ir laiku kamu Mūsų Pastogėje priminta ir išmėninta.

J. Kr. — Tikrai VLIKą pasiekė mūsų apsnūdimas...

Pirm. — Tai jau gerai, kad jie gavo žinoti. Žinai, jų nesutarimai dėl "valdžios" mane perdaug erzina...

J. Kr. — Panašiai kaip Melbourne.

Pirm. — Nesupranti reikalo tu, vidurio žmogau, ne dėl "valdžios" taip padriko bendruomeniniai reikalai, bet dėl gryno ir būtina reikiamoje aukštumoje savęs išlaikymo. Bė kovos jau seniai būtume visų pamiršti. Tik kovoje stiprėjame ir tvirtėjame...

J. Kr. — Sveikinu patį už nuoširdžią šneką. Atrodo, daugiau jau nemėginsi veidmainiauti.

Pirm. — Priedanga, ypač nelygioje kovoje, būtina reikalinga. To pilnai išmokau karo akademijoje...

J. Kr. — Tik gilius karo mokslo žinios ir prityrimas tave padarys nugalimu. Labai stebiuosi — kol kas iš tavęs neteko išgirsti, kad tavo darbai yra tautos darbai. Žinoma, taip pasisakyti gali tik tautai nusipelnę barzdoti menininkai ar kiti tautos veteranai, o tu tik su ūsais...

Pirm. — Apie tavo kalbamą ir reikalingą pareiškimą jau seniai galvoju, net ir su savo už save išmintingę žmonele tariasi. Abu nustatėm, kad naujos kadencijos išrinkimo proga bus geriausia visa tai plačiai visuomenei viešai deklaruoti, o barzda apžels neskutama...

Jurgis Kregždė ėjo į namus nei linksmas, nei liūdnas. Visi dirba tautai: ir pirmininkas besivaikydams partines užmačias, ir skulptorius betašydamas akmenį svetimiesiems, ir paskiri tautiečiai sukardami per parą po dvi paiminas. Tik jam neatšku buvo, kurie iš jų daugiausiai tautos vardu dangstosi ir kuriai tautai tarnauja ir darbuojasi.

J. Račyns

RECEPTAS VISKAM GYDYTI

Dvi uncijos kantrybės, sklindinas puodelis malonumo, keturios uncijos geros valios, žiupsnis vilties, pluoštelis tikėjimo ir nuoširdumo.

Į tą viską idėti saują darbštumo, saują išmintingumo ir kelis lašus gaillestingumo.

Dar pridėti saują nuolankumo, sklindiną šotį humoro.

Visa tai sumaišyti su lygia dalimi linksmumo, dėkingumo ir sveiko proto ir leisti nusistovėti kasdieninio pasitenkinimo dubeny.

Pamėginkite savo santykiuose su kitais asmenimis panaudoti šitą receptą. Jis duos gerų pasėkų.

Aš niekad nesutikau žmogaus, kuris būtų laikomas dideliu žmogumi, nebūdamas visuomet natūraliu ir paprastu.

C. G. Gawes, diplomatas

LAIKAS — PINIGAI
Greitas susisiekimas
sutaupolaiką

Nauji ir vartoti
MOTOCIKLAI
IR MAŠINOS

LOFFLER'S
41 GOUGER STREET, ADELAIDE
Lengviausios išsimokėjimo sąlygos.

Gimtoji kalba

KAI KURIOS SVETIMYBĖS

(Kelios mintys apie svetimą įtaką lietuvių kalboje).

Ant. Gavelis

(Tąsa)

Bosas. Tai visokiausias rūšies viršrinkas. Deja, jau vėloka jį keisti kitu žodžiu.

Čendžas. Graža. Lietuviškas skambesnis.

Džypas. Tai tam tikras automobilio modelis. Trumpesnio ir tikslesnio žodžio dar neturime.

Džetas. Sprausminis lėktuvas. Nors turime naują "autkurpią", bet greičiau jau žmogelis pavartos žodį "getrai". Kaliošai taip ir liko kaliošais. "Purvabridžiai" sukelia juoką.

"Džeto" likimas dar neapspręstas.

Byčius. Sakome "pajūris", "paplūdimis", bet nestebėtina, kad "byčius" prigijo. Savo pajūrio turėjome vos keliasdešimt kilometrų ir tą patį dažnai "pliažu" vadinome. Beje, jeigu sugebėjome "čyščiu" pakeisti ilgesniu "skaisytkla", nėra pagrindo teisingai, esą, "byčius" trumpesnis ir tikslesnis.

Finišas. Kodėl? Baigmė. Taip! Savasis naujadaras geresnis.

Hotvoterbegas. "Pūslė" gal ir ne taip aiškiai nusako esmę, bet jau geresnis žodis už gremėzdą sukurtoji skolinė. Juk ir kirpykloje ne tik tai kerpa, bet ir skuta barzdas, plauna plaukus ir t.t.

Fridžas, fridžius. Lietuviai tai visai svetimasis žodis. Šaldytuvas daug aiškesnis. Net žodžio trumpumas čia nieko nepadės.

Marketas. Nuo seno vartojame kitus žodžius. Šis skolinys nė trupučio nėra tiklesnis už "turgų" ar "rinką".

Rosteris. Tvarkraštis. Kodėl turėtume vaikyti svetimybę turėdami gražų lietuvišką žodį. Nepadėkime tiems, kurie bando sakyti: "Šiandien tave ant rosterio uždėjo." Šlykštu!

Sanfrokas (vok. Sonnenkleid). Vadinas, tai savos rūšies vasarinė sunklė. Tektų pagalvoti apie trumpą ir tiksli, paranki lietuvišką žodį.

Sitigrūmas (vok. Wohnzimmer). Yra ir valgomas, ir miegamasis, turėtų būt ir gyvenamasis. Kininkai seniau turėdavo šeimynines — kambarius, kur visa šeimyna susirinkdavo, na, sakysime, kad ir vakarotų.

Sosidžas. Tiek "sosidžas", tiek "kilbasas" — viena ir tas pat. Jau geriau sakykime ir toliau "dešra".

Svyperis. Ligšiol tas įnagis vis dar tebebuvo arba šluota, arba mazgotė. Gal šiais atomo laikais ir kitokia švara...

Šiftas. Pamaina. Savas žodis mums artimesnis ir jau seniai vartojamas Tartum Lietuvoje niekas nebūtų dirbęs pamainomis.

Susai (sportininkų bucai). Kurpės, batai, pusbačiai.

Tramas. Tramvajus. Abu yra angliškos kilmės. "Tramas" trumpesnis ir lygiai gerai suprantamas kaip ir ilgesnioji žodžio forma. Kaip keistinas Amerikoje vartojamas "strytkaris", tektų pagalvoti.

Tražė. Tai mūsų kelnės. Abu žodžiai dviskiemeniai. Būtų geriau ir gražiau, jeigu šito drabužio vardas ir toliau liktų "kelnės". Ir ne svetimybė, ir trumpas.

Vykendas. Sako: "Tiek pripirkau, tiek pripirkau skanėstų... Tai bus geras vykendas!" Balius? Pobūvis? Ne, tai tikrai, tiesa, analogija — savaitgalis. Tiksliau "weekend" vartojamas Australijoje kalbant apie šeštadienį, laisvą dieną, skirtą ne darbui, bet saviems reikalams ir pramogoms.

Tarptautiniai žodžiai pavieniui nepiktina. Jie reikalingi. Perkraukime jais kalbą — gausime, tiesa, lietuvišką sakinį, bet... nepageidautina, kad išeity kaip tam kurpiui, kuris šuktelėjo lakraščiu pardavėjui anądien: "Ei, numeris, duok man vieną egzempliorių!"

Radome, kad labai daug svetimybų galime pakeisti naujadarais. Daugelio galime ir visai nevertoti, nes turime savų žodžių, kuriems suteiktą specialinę reikšmę ir gauname visai gerus atitikmenis. Žodžių, priemonių kalbai gryninti užtenka. Ar mes tas priemones vartosime, ar leisime kalbai nykti, jau priklausys nuo mūsų pačių. Kalbininkai ir spauda čia daug padėti negali. Jie gali pasiūlyti, pataisyti, įkalbinėti, bet ar žodžiai prigis, čia jau yra Jono-Petro-Adomo valioje. Gera būtų, jeigu šiandien, kai gyvename tarp sveti-

mųjų, apie mus galėtų pasakyti (kai susirenkame savieji ar esame savuose namuose) panašiai, kaip vienas lenkas vienuolis apie 1780 metus rašė apie žemaičių bajorus ir jų kalbą: "Tačiau žemaičiai ją taip myli, jog labai nemėgsta, jei jos kas nemoka, ir nors keliaujas žemaitis moka lenkiškai kalbėti, tatau slepia, kol pralinksmejai bet degtinės koki dešimt išgėres, ir lenkiškai šiaip taip krevezuoja." (L.K.J., psl. 153).

Mikalojus Daukša rašė: "Nėra tautos tokios menkos, nėra žemės skydelio tokio mažo, kur nebūtų vartojama sava kalba." Išėiviai — tremtiniai negali pamiršti, jog kenčiančioji lietuvių tautos dalis yra tikrasis gimtosios kalbos lopšys. Šita tautos dalis taip pat turi gintis nuo svetimybų. Ir ginasi. Ten taip pat yra kalbinių problemų, panašių į mūsų. Ir jie yra svetimųjų jūroje. Tačiau jie nei nemano, nei nesistengia daryti gimtosios kalbos. Jie nenori jos pamiršti, nenori jos sutepti ir terlioti.

Juos atsimindami lenkime galvas ir semkimės stiprybės, kad nevažinėtume "pušbaikius", o dviračiais, kad nevalgytume "čopsų", bet kėpsnius, kad nelinkėtume vienas kitam "bless you", bet sakytume "padėk, Dieve!"

ŽINIOS

(Tąsa iš 1 psl.)

mozos konflikto.

* **Sovietų vyriausybė nutarė baigti karo stovį su Vakarų Vokietija.** Šis manevras įeina į bolševikų pastangų ciklą sukludinti Vokietijos apginklavimą.

* **JAV-bių vyr. prokuroras paprašė Kongresą padidinti premijas iki 500.000 dolerių tiems, pagal kurių nurodymus bus susekta atominių ginklų smugeliai.** JAV-bių.

* **Sausio 31 dieną prie Toowoombos, apie 80 mylių nuo Brisbanės, sunkvežimis, kuriuo važiuojo 22 asmenys, sugedus vairui nusirito į pakalnę apie 270 pėdų ir visiškai sudužo.** Užmušta 2 suaugusieji ir 4 vaikai, o 16 sunkiau ir lengviau sužeista.

* **Izraelyje karo teismas nuteisė du žydus pakarti ir 6 įvairiomis kalėjimo bausmėmis už šnipinėjimą.** Kieno naudai buvo šnipinėta neskelbiama.

* **400 Japonijoje gyvenančių šiaurės ir pietų korėjiečių buvo susirinkę apsvastyti, kokiomis taikos priemonėmis būtų galima suvienyti Korėją.** Tačiau tarp pačių taikos konferencijos dalyvių kilo tokios muštinės, kad turėjo būti išsukta 600 policininkų padaryti taiką.

* **Pranešama, kad Sovietų Rusija ateinančią vasarą duos Rytų Vokietijai šešis povandeninius laivus.**

* **1955 metais JAV-bėse numatoma pagaminti rekordinį automatinį skaičių, apie 7,6 milijono arba apie 650.000 daugiau negu praėjusiais metais.**

* **Costa Ricioje įsiveržėliai iš Nikaragua nugalėti ir pasitraukė iš Costa Ricos teritorijos.** Vyksta tik maži pasienio susišaudymai.

* **Californijos universiteto (USA) mokslininkai pareiškė, kad jau po kelių metų bus pagamintos mašinos, kurios jūrų vandenį padarys tinkamą gėrimui.** Esą, gamybos išlaidos nebus didesnės už dabartines vandens tiekimo išlaidas.

AIDŲ LEIDIMO PENKMETĮ BAIGUS

Kai 1949 m. perėmė leisti AIDUS, vieno tenorėjome — pasitarnauti savo tautai. Lietuvoje komunistams naikinant dvasines vertybes, o išėivijoje didėjant nutautimo pavojui, reikia bent vieno kultūros žurnalo, kuriame giliau ir plačiau galėtų prabilti mokslo bei rašto žmonės. Šiandien kultūros žurnalui tenka uždavinys — skatinti, ugdyti ir skelbti gimtąją kalbą lietuvių mokslininkų, rašytojų bei dailininkų darbus, palaikyti kūrybinę dvasią gyvą ir galimai augštesniame lygyje. Šiuo metu AIDAMS tenka atstoti laisvos Lietuvos tiek buvusią specialiąją mokslinę bei grožinę periodiką, tiek jos bendruosius kultūros žurnalus, kaip ŽIDINĮ, NAUJĄJĄ ROMUVĄ ir kit.

Ikišiol visa lietuviškoji spauda yra palankiai vertinusi AIDUS. Taip pat ir skaitytojai, atsiklausus jų raštu, pasisakė už šią kryptį.

SAVAITGALIO MOKYKLOS, JAUNIMO KURSAI, STOVYKLOS, SKAUTAI

(Iš LKF Aust. V-bos pirm. A. Krauso pranešimo tarybos atstovų suvažiavime).

1954 m. įsisteigė šios savaitgalio mokyklos:

1. Altonos — ved. Malakūnas,
2. Newcastle — ved. Bajelytė,
3. Canberros — ved. Dehn,
4. Cabramattoje — ved. (Klygienė) Cini-nienė,
5. E. Melbourne — ved. kun. Pr. Vaseris,
6. Korespondenciniai Lituanistikos Kursai (Melbourne) — ved. A. Zubras, lektorai: A. Karazijienė, kun. J. Kungys ir J. Janulaitis.

Šiuo metu veikia Australijoje šios mokyklos:

- Victorijoje:**
1. Akivaizdiniai Lituanistikos Kursai — ved. A. Zubras (12),
 2. Korespondenciniai Lituanistikos Kursai — ved. A. Zubras 35,
 3. Centrinė Mokykla — ved. J. Makulis 23,
 4. Claytono — ved. J. Antanaitis 9
 5. Altonos — ved. L. Malakūnas 9
 6. Maribyrnongo — ved. A. Krausas 18,
 7. Parapijos — ved. kun. Pr. Vaseris (30)
 8. Morningtono — ved. A. Bakaitis (16)
 9. Geelongo — ved. P. Mažylis 16,
 10. Išraškos šokių Mokykla — ved. D. Nasvytė 10,

N.S.W.

11. Cabramattos — ved. Cini-nienė 28,

12. Bankstowno — ved. V. Bakaitis 52,
13. Newcastle — ved. D. Bajelytė 16,

A.C.T.

- Canberros — ved. Dehn 14,
- S. A.

Tasmanija

17. Hobarto — ved. A. Kantvilas (15)

Q-landas

18. Brisbanės — ved. M. Rudys 20,
- Viso 398 mokiniai.

NB: Skliaustuose skaitlinės spėjamos. Žinių negauta.

LKF Australijos Valdyba leidžia "Lithuanicum", Korespondenciniams Lituanistikos Kursų klausytojams paskaitų sąsiuvinį, LKF Melbourne Skyriaus Valdyba "Jaunimo Kvieslį" — jaunimui laikraštį. LKF Adelaidės Skyrius išleido "Suk į Ratą" — ratelių, žaidimų knyga.

Kad darbas mokyklose būtų našesnis, reikalinga pačius mokinių tėvus įtraukti į darbą. Prie kiekvienos mokyklos steiginių Tėvų Komitetų. LKF skyriai ir ALB Apylinkių Valdybos turėtų didžiausią dėmesį kreipti į mokyklų išlaikymą. Idealu būtų, kad kiekvienas mokinys, be vadovėlių, turėtų dar "Eglutę" ar "Tėviškėlę" pasiskaityti. Efektingesniam mokyklų išlaikymui reikalinga daugiau lėšų. Buvo perskaityta LKF suvažiavimo priimta rezoliucija dėl Tautos Fondo lėšų 50% panaudojimo vietos reikalams. LKF Australijos Valdyba aprūpina mokyklas vadovėliais, kurių jau galima gauti visų dalykų programoms išėiti.

Be mokyklų lietuvių išlaikyti daug prisideda stovyklos. Jose lietuviška daina, vaidinimai, įvairūs pasirodymai, nuo ryto iki vakaro skambanti motinos kalba sujungia jaunimą į gražią lietuvišką šeimą. Sveikoje gamtos aplinkumoje, prie lauzo atliekant pasirodymus ir kitus darbus dirbant jaunimas užgrūdinamas ir teigiamai paveikiamas auklėjimo atveju. Tautinės ir krašto vėlavos rytais pakėlimas ir vakarais nuleidimas su aukuro ir vaidelių apėigomis bei maldomis išmoko mylėti savo tautą ir jos papročius bei gerbti kraštą, kuriame gyvename.

Kiekvienoje didesnėje lietuvių kolonijoje yra skautų vienetai: Melbourne, Adelaidėje, Sydnejuje, Geelonge, Brisbanėje. Į skautų stovyklas priimami stovyklauti ir neskaityškas jaunimas. Stovyklų organizuojant svarbu turėti gerų vadovų.

LIETUVIŠKA MUZIKA PER RADIJĄ

Nepriklausomybės šventės minėjimo proga vasario mėn. 18 d. (penktadienį) 7.45 v.v. (Pietų Australijos laiku) per ABC Adelaidės stotį 5CL "Moods and Melodies" programos metu "Melodie Masters" orkestras, dirig. Norman Chinner, išpildys A. Račiūno kūrinių "Lithuanian Landscape" (originalas, "Nesileisk, saulele" pavadinimu, parašytas smuikui su fortepionu. Orkestrui aranžavo J. Zdanavičius).

Antanas Račiūnas (1906 -) yra vienas iškilnesniųjų Lietuvos jaunėsiosios kartos kompozitorių, operos "Trys Talismanai", jv. simfoninių, kamerinių ir vokaliųjų kūrinių autorius. Labai populiarus yra jo nuotaikingos dainos vyrų chorui "Į kovą" ir "Draugai, pakelkime taures". A. Račiūnas kompozicijos studijas baigė Kauno konservatorijoje, pas prof. J. Gruodį (1884-1948) ir pagilino jas Paryžiuje. Ten jis įgijo stiprios prancūzų muzikos įtakos. Iš čia išplaukia A. Račiūno muzikos stilius, pasižymis prancūzišku lengvumu. Savo kūrinių jis harmoniškai neperkrauna. Jie lengvi, permatomi. Jie labiau artimi prancūzų muzikai, negu vokiečių, kurių modernistams daugiau buvo artimas prof. Gruodis, jo pirmasis mokytojas. A. Račiūno nuosaukis modernizmas reiškiasi tam tikru motyvų traktavimu. Tie motyvai trumpi, neišvystyti, su staigiais nelauktais postakais, primena mūsų liaudies medžio skulptūros primityvizmą. Šis sąmoningas pasukimas į primityvizmą suteikia jo muzikai originalumą. Savo melodikoje Račiūnas bene daugiausia yra lietuviškas.

Nors jis nevertuoja liaudies motyvų, bet visa jo melodka taip persunkta lietuvišku folkloru, jog kiekviena, jo kūrinių vieta tarsi būtų iš liaudies paimta. Jo muzikos turinys — tautiška romantiškas realizmas. Lietuvos gyvenimas yra didžiausias impulsas jo kūrybai. "Prie ežerėlio", "Rymojo mergelė", "Is Lietuvos" ir kt. — tai vis būdingi Račiūno kūrinių pavadinimai. "Moods and Melodies" programą pertransliuoja taip pat šių valstijų ABC radijo stotys:

- New South Wales — Sydney 2FC,
- Victoria — Melbourne 3AR,
- Queensland — Brisbane 4QG,
- Tasmania — Hobart 7ZL ir
- Western Australia — Perth.

lio lietuvių, kurių pastogės AIDAI negalėjo lankyti, kviesdami dėtis į mūsų skaitytojų ir bičiulių šeimą. Padaugėjus prenumeratoriams, sustiprėtų viltys užtikrinti išsilaukymą šiam vieninteliam kultūros žurnalui.

AIDŲ misija bei reikšmė šiandien tikrai yra verta visų lietuvių tautos, kurios, Dievui padedant, ir tikimės susilaukti.

AIDŲ numerata — 6.00 dol. (£2.14.0)

Adresas: 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N.Y. USA.

AIDŲ leidėjai

LITERATURA-MOKSLAS-MENAS

Medžiagą šiam skyriui pristatė Sambūrio "Šviesa" Regijonalinė Valdyba

Hemingway – laureatas

1954 m. Nobelio literatūros premija buvo suteikta amerikiečių rašytojui Ernest Miller Hemingway, formaliai už romaną "The Old Man and the Sea".

Dvidešimto amžiaus amerikiečių literatūra gimė pragmatizmo pavėsyje. Pragmatinė arba praktiško išdavų pasaulėžiūra, tiesa, jau buvo gyva daug anksčiau, bet ji reikėsi tik kaip neatitinkama pažiūra. Kaip tokią, ji atitiko reikalavimus tautos, kuri lauzė užtvaras visomis kryptimis ir todėl kreipė dėmesį tik į praktinį pasisekimą.

Pragmatinei pasaulėžiūrai griežtoką formą suteikė William James (1842-1910), neretai tituluojamas amerikiečių filosofijos tėvu. Kadangi mūsų patirtys nuolat kinta, galvoje jis, bevertiška yra ieškoti absoliučios tiesos. Mūsų protavimo galios nėra tinkamos absoliučią tiesą ieškojimui, bet galioja tik kaip instrumentas ir turi būti palenkta praktiškojo gyvenimo tikslams ir reikalavimams. "Pragmatikas", anot James, "kreipiasi į faktus, veiklą ir jėgą". Mintys turi tiesos tiek, kiek jos nuveda į pramatus rezultatus, kiek jos ribojasi su kitais faktais. Tuo pačiu mastu vertintinos ir kitos metafizinės ar teologinės tiesos. James žodžiais, "pagal pragmatinį principą, jei Dievo hipotezė plačiausia to žodžio prasme funkcionuoja, tai ji ir yra tikra". Ši ištrauka ypatinai nurodo, kojieje plotmėje pragmatikas turi spręsti tiesos klausimą: argumentai nesvarbu, reikia žiūrėti į praktines išdavas. Trumpai, tiesa priklauso nuo praktiško arba net sėkmės. Kur rivalizuoja dvi priešingos teorijos, reikia žiūrėti rezultatų praktikoje.

Panašia kryptimi, tik dar radikaliau, pragmatinę filosofiją pratęsė John Dewey. Jam metafizika visiškai atkrita ir jos vietoje įsiviešpatauja socialiniai mokslai. Reikia pasakyti, jog James ir Dewey padarė tiek įtakos Amerikos gyvenimui (arba tiek sutvirtino naujakurių tautoje svarbią praktinių išdavų pasaulėžiūrą), jog dabartinė amerikietiškoji pasaulėžiūra apskritai suprantama tik pragmatizmo rėmuose. Viena iš šios galvosenos charakteristikų yra gilesnių problemų dingimas. Visas gyvenimas ribojasi empirinio pasaulio rėmuose ir problemos iškyla tik asmenų santykiuose, už kurių jos ir neišeina. Metafizinės problemos literatūroje pasidarė nebesuprantamos. Štai kodėl, sakysime, Henry James ir T.S. Eliot nuo amerikiečių visuomenės nusisuko ir iškeliavo į Europą.

Atrėmus literatūrinės tendencijas ir filosofinę plotmę, galima geriau suprasti skirtingam tarp šio šimtmečio rašytojų ir ankstyvesniųjų. Pereitame šimtmetėje probleminės literatūros netrūko (Emerson, J. Edwards, Hawthorne, Melville ar net Poe), nes dar

"Šviesos" suvažiavimas

Gruodžio 29 d. Melbourne įvyko Sambūrio "Šviesa" Australijos Regijono atstovų suvažiavimas. Prezidiumo pirmininku buvo išrinktas J. Kalpokas, Melbourne skyrus pirmininkas. Sekretoriavo V. Kochanuskas.

Kaip paaiškėjo iš Regijonalinės Valdybos ir skyrių pranešimų, Sambūrio veikla per paskutiniuosius du metus žymiai pagyvėjo ir išsiplėtė. Ypatinai padidėjo narių skaičius. 1954 metais įsisteigė naujas Sambūrio skyrius Canberroje. Kultūrinio pobūdžio parengimus, pvz., paskaitas, forumus, diskusinius vakarus, kas mėnesį rengia jau trys skyriai (Melbourne, Sydney, Canberra). Į kultūrinius parengimus atsilanko ne tik nariai, bet ir svečiai, kurių vis didėjantis skaičius išreiškia susidomėjimą Sambūrio veikla ir bendrai, pobūdžiu. Sambūrio skyrių tinklą numatoma plėsti.

Pagal suvažiavimo nutarimą, Sambūrio Regijonalinė Valdyba palieka Sydneyje ir ją sudaro skyriaus valdyba. Šiuo metu Valdyboje yra J. Kedys, S. Skorulis, V. Doniela, V. Patašius ir E. Mensonas.

buvo gyva metafizinė tradicija ir neužgesusi universalų idėjų kova. Išvyravus pragmatizmui, gilios problemos apskritai virto nuodėme prieš tautą, nes jos tariamai nukreipia akis nuo opių socialinių ar ekonominių klausimų išsprendimo.

Dalinai šį nepasitikėjimą galima pateisinti. Socialinės ir ekonominės problemos Amerikoje šio šimtmečio pradžioje buvo ryškesnės, negu kitame kuriame krašte, nes naujai atvertų turtų neprižiūrimas išnaudojimas greitai iššaukė asmens piktnaudojimą. Kaip visiškai natūralus reiškinys tada išplaukė literatūrinė reakcija prieš socialinę neteisę. Šita literatūrinė reakcija (Lincoln Steffens, Upton Sinclair ir kiti), de ja, prieš faktus kovojo faktais ir, apert socialinių, neiškėlė jokių idėjų.

Po keletos metų prasidėjęs Pirmasis Pasaulinis Karas dar labiau apgriovė paliestųjų viltis ir gyvenimas tapo suįprastas kaip nereikalinga kova, kurioje idealai tik susilpnina išsilaikymo galimybę. Jaunieji rašytojai, pergyvenę kovos vaizdus Prancūzijos laukuose, tapo oficialiai nurašyti į nuostolius kaip "prarastoji karta".

Šitokiam fone susitinkame su Ernest Miller Hemingway, kuris anuo metu taip pat buvo priskaitytas prie "prarastosios kartos". Gimęs 1899 metais daktaro šeimoje, lankė gimnaziją ir 1918 metais išvyko į Italijos frontą. Čia patyrė karą visame baisume; jo ruožė įvyko viso fronto kruviniausios atakos ir kontratakos. Grįžo Amerikon dvasiniai pavargęs, gavo žurnalisto vietą ir kartu pradėjo rašinėti apysakas, kurių veikėjai buvo taip pat dvasiniai prislėgti, kaip ir jis pats. Greita žurnalisto amato, daug laiko praleidavo žvejodamas ir medžiodamas, o amžius galė jau tik ir atsidavė šiam užsiėmimui.

Enant prie literatūrinių laimėjimų, pirmiausia reikia įsėdėti jo minties evoliuciją, kuri, nors, paviršiuje sunkiai pastebima, galutinai bus viena ir priešasčių, dėl kurių jam buvo suteikta Nobelio premija.

Pirmosios dvi knygos, kaip "Sun Also Rises", "A Farewell to Arms", kaip būdinga prarastos kartos atstovui, yra pilnos karo paliestų personažų, nusivylimu, tikėjimo bei vilties praradimo. Veikėjai apstulbę nuo staigių įvykių, kurie išblaškė pagarbūs idea-

lus ir visų anksčiau akceptuotas vertybes. Ir tolimesni romanai bei apysakos ("Men Without Women", "Winner Take Nothing") talpina cinišką pasaulėžiūrą bei žmones, kurie arba yra pergyvenimu susmukdyti, arba neiškyla iš primityvios būklės. Veikėjus galima apibūdinti tik kaip tough people, kurie visais atvejais veikia, o ne mąsto. Keičiasi tik aplinkybės ir fonas: "Death in the Afternoon" aprašo bulių kautynes, "Green Hills of Africa" — laukinių žvėrių medžioklę.

Bet ankstyvosios knygos jau slepia Hemingway savitą stilių, kurį pastebėjo kritikai, kai dar jo vardas nebuvo žinomas. Jo stiliaus paslaptis — aiškus, pakirptais sparnais aprašymas arba dialogas, pastebėjimas tik pačių intensyviausių momentų, kurie, tačiau, nėra impresionistiniai subjektyvūs iki pertempimo. Kaip iš vandenyno gelmių išskylančios salos, kurių matyti tik sausoji dalis, taip savotiškoje įtampoje surikiuoti stovi jo aprašymai. Kuomi remiasi tos salos, Hemingway neklausia. Jo kūrinuose psichologinės motyvacijos galima sakyti, nėra. Šiuo atveju, geriausias pavyzdys ir yra "The Old Man and the Sea".

Bet stilius tėra tik vienas iš dviejų svarbiausių elementų Hemingway kūryboje. Antras elementas, išskylas evoliucijos keliu iš pokarinio beviltiškumo, yra naujų arba atgautų vertybių jausmas. Ši evoliucija jau žymi Ispanijos civilinio karo romane "For Whom the Bell Tolls", kurio pabaigoje suskamba gaida: pasaulis yra taip sudarytas, jog laisvės netekimas vienur reiškia laisvės netekimą visur. Evoliucija, tik skirtinguose momentuose, iškyla ir "To Have and to Have Not" bei "The Snows of Kilimanjaro".

Gana aiškus minties išdėstymas, prartėjęs prie klasiško, beveik metaforos pavidale, išryškėja paskutiniame romane — apysakoje "The Old Man and the Sea", kurioje senį žveją milžiniška žuvis tris dienas tempia į vandenyno vidurį. Žvejys ištęsi ilgiau ir laimi, bet kovoje nesimato nei pykčio, nei keršto. Senis žuvį net gerbia. Suprask žuvį kaip gyvenimą, ir čia rasi Hemingway gyvenimo filosofiją. Bet Hemingway vengia metafizinio formulavimo, jis jį tik jaučia ir taip bendromis formomis perduoda skaitytojui. Tuomi jis išsaugo "estetinį paprastumą", kuris yra jo didžiausias literatūrinis turtas.

V. Daunius

ŽEMELĖ ŠVENTOJI

Iškilius klausimui, kokie vertimai yra reikalingi mūsų literatūrai praturtinti, persiėsi dvejopas atsakymas. Pirmia, reikalinga yra įsigyti veikalus, kurie pasaulinėje literatūroje jau išsikovojo negincijamą vietą. Antra, pravartu suburti kūrinius, kuriuose yra nuoširdžiai vaizduojama Lietuva, nesvarbu, kurį amžių ar personažą autorius būtų pasirinkęs; šios rūšies vertimais jau lyg būtų pareikšta pagarba tiems, kurie pajėgė į Lietuvą atkreipti dėmesį ir prie jos sustoti.

"Žemelės Šventosios" pasirinkimas vertimui yra pagrįstas jau iš antrojo taško žvelgiant. Sunku pasakyti, ką Marija Radzevičiūtė galvojo šią knygą rašydama; jos asmuo yra giliai miglose paskendęs. Galimas daiktas, kad jos vaizduotėje Lietuva priartėjo tam susipratimo idealui, kurį jį būtų siūlusi ir lenkams. Juk pavyzdžių ieškant, visuomet sparčiau prisistato svetimieji; svetimieji vis, atrodo, yra toliau pažengę. Kokie bebūtų autorės motyvai, didžiausios naudos pasisėmė lietuviai. Knygos reikšmė prieš penkiasdešimt metų suprato Vincas Kudirka ir nedelsdamas ėmėsi vertimo darbo. "Žemelėje Šventoje" jis rado gyvą tautinę sąmonę, taip gają, jog ji galėjo atsispirti net medžiaginiam pranašumui. "Pragyvenimo standartas" nepajėgė sugniuždyti tėvų dvasios, išsireiškiančios sava kalba, religija ir papročiais.

"Žemelės Šventoji" aprašo Kareiviškus, Žemaitijos kaimą, spaudos draudimo metais. Daugelis bus jau skaitę

A. V. KULTŪRINĖ KRONIKA

* Gruodžio mėn Chicagoje įvyko JAV lietuvių studentų suvažiavimas, kuriame dalyvavo apie 250 studentų ir dar virš šimto buvo atstovaujami kiti Sąjungos narių. Viso dabar JAV-bėse studijuoja apie 600 lietuvių Pereitais metais Centro Valdyba pradėjo leisti anglų kalba biuletinį apie Lietuvą, tęsė leidimą informacinio organo "Studentų Gairės" ir, drauge su Lietuvių Studentų Šalpos Fondu, suruošė plataus masto studentų šelpimo vajų.

* Paskutiniame 1954 m. Sambūrio "Šviesa" Sydneyjaus Skyriaus parengime dipl. teis. Leonardas Karvelis skaitė paskaitą tema "Lietuvos įstatymdavystės būsimos problemos". Didelio susidomėjimo sulaukusią paskaitą prelegentas numato talpinti spaudoje išsamios studijos pavidale.

* Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje leidžia Igno Šapelio veikalą "Meno raida ir Juozas Pautienius". Turinys lietuvių ir anglų kalbomis.

* Amerikiečių knygų rinkoje pasirodė Stasias Būdavo "Uždrausto Stebuklo" — vertimas į anglų kalbą. "The Forbidden Miracle". Išleido Comet Press Books. Greitu laiku knyga turėtų pasirodyti ir Australijoje, nes ši leidykla čia turi savo atstovybes.

* Nidos Knygų Klubas Anglijoje ketvirtuoju leidiniu išleido kan. M. Vaitkaus istorinį romaną "Tvanas" (antrąją laidą). Knyga buvo išsiuntinėta Klubu prenumeratoriams lapkričio mėn.

* Jau seniau įsisteigusi Chicagoje Aukštesnioji Lituanistinė Mokykla persikėlė į naujas patalpas, pritaikytas mokyklos darbui. Joje dabar veikia septynios klasės.

* Brazilijoje išėjo nauja laida informacinės knygos apie Lietuvą "Lituania Illustrada", portugalų kalboje. Naująją — papildytą ir gausiai iliustruotą knygą išleido Lietuvos atstovas Brazilijoje dr. F. Meieris.

* Jau spausdinamas J. Rimašausko darbas "Sovietinis genocidas Lietuvoje". Veikalas pasirodys anglų kalboje, apims 1940-41 metų okupaciją ir bus gausiai dokumentuotas.

* Terros leidykla išleido naują laidą Ba'io Sruogos "Milžino paukštmė". Šios dramos siužetas, kaip visi prisimena, yra parinktas iš Vytauto Didžiojo viešpatavimo laikų.

* Minėdama spaudos atgavimą suaktyvinti knygų leidykla Bendrija leidžia J. Švaito apysaką Knygnešių pėdsakais", kurioje vaizduojami žymiųjų knygnešių darbai.

atgijo daug anksčiau. Tėvo nerimas, dievdirbio Rupino mąstymai galutinai apsprendžia jį viena linkme. Ir kai žandarai suima knygnešį senąjį Švedą, Laurynas su pasiryžimu stoja jo vieton. Užsimiršta Stetinas; žemelė šventoji atgauna sūnų pakylėdį.

Šitokia yra, trumpai, fabulos kryptis. Joje gi pilnā atskirų atsitikimų ir tik knygos pabaigoje intriga, tiek Lauryno ir Rozaliukės pažintis, tiek knygnešių grandinės nuotykių, atitinkamai išsinarplioja, o skaitytojas su pasitenkinimu padėda knygą į šalį.

Vertimo darbą atliko C. Petrikas, kalbą žiūrėjo Pulgis Andriūšis. Bendrai, vertimas atliktas nepaprastai sklandžiai; nejučia jokių kliuvinių ir dažnas tik daug vėliau pripuolamai sužinos, jog tai buvęs vertimas.

Knygą išleido "Australijos Lietuvio" Leidykla. Leidėjas iš savo pusės pažymi, jog "manydami, kad ši knyga patarnaus tam pačiam tikslui, dėl kurio mūsų knygnešiai kovojo ir guldė savo galvas, šią knygą skiriame pagerbimui Lietuvos knygnešio, minint spaudos laisvės atgavimą 50-ties metų sukaktį."

Marija Radzevičiūtė, ŽEMELĖ ŠVENTOJI, Žemaitijos knygnešių romanai. 183 psl. Vertė C. Petrikas. Kalbą žiūrėjo Pulgis Andriūšis. Išleido Australijos Lietuvio Leidykla, Adelaidė, 1954 m. Kaina 8 šil.

DAVID JONES

europietiškas siuvėjas ir medžiagų pardavėjas
Kostumai pagal užsakymą arba gatavi. Siuvama pagal europietišką stilių.
ZEMOS KAINOS
Kostumai pagal užsakymą nuo £16.16, sportiniai kostumai nuo £8.10. 0.
DIDELIS PALENGVINIŲ S SELMOMS — ATIDAROMA
biudžeto saskaityta
mokant kas mėnuo.
Adresas: 24 Charles St., Adelaidė, S. A.
TELEF. W2887

Is Mr. Gadausio Kontoros

SOVIETINIS KOMPASAS

Po politruko prakalbos apie sovietinę pažangą, vienas klausytojas atsido:

— Tikrai, mes taip dabar pažangūs, kad pavyzdžiui, mums kompasas ir nereikalingas; matai pilnus prekinis traukinis važiuojant, žinai, kad į rytų pusę, matai tuščius — važiuoja į vakarų pusę.

BUSIMASIS ANGLAS

Londono džentelmenas Londono parke pastebėjo ant suoloelio airę auklę su maždaug vienuolikos metų berniuku, kuris apsilaižydams šveitė šokolado plyteles. Prie suoloelio stovėjo kiti du berniukai, truputį apdriskę, ir godžiai žiūrėjo į valgantį. Auklė airę pastebėjo savo auklėtiniai: "Eduarduk, ar tu nemanai pasidalinti su tais dviem berniukais?"

Eduardukas kramtė ir kramtė, tarsi negirdėjęs. Kai jau liko tik viena plytelė, atsido ir pratarė: "Tą pat ir aš galvoju, bet viena plytelė ir du berniukai — dėl jos kils tik vaidai ir peštinės." Ir jis įsigrūdė į burną paskutinę plytelę.

Londono džentelmenas pakraipė galvą ir pratarė auklė: "Kas gi iš to berniuko išaugs?"

Airė piktai dėbtelėjo į Londono džentelmeną ir atsakė: "Anglas!"

BAISUS NUOSTOLIS

Į Maskvos komunistų partijos centro komiteto patalpas vieną naktį įsibrovė vagys ir pavogė labai svarbius dokumentus. Jie pavogė 1955 m. Sovietų Sąjungos gamybos laimėjimų "davinius".

VYRAI, SUVALDYKITE MOTERIS!

Prieš kiek laiko artistas Robert Taylor Egipte vaidino amerikiečių sukamoj filmoj "Karaliaus slėnis". Tuo metu įtakingas egiptiečių dienraštis "Al Misr", išidėjo kandų vedamąjį, kuriame pareiškė pasipiktinimą savo krašto moterimis. Dienraštis rašė:

"Mūsų moterys susiranda šimtus visokių pasiteisinimų, kad tik galėtų praeiti bent pro tuos namus, kur gyvena artistas ir restoranuose užsisakyti pietus arčiausiai jo stalo. Kas blogiausia, kad egiptietės nesidrovi įsikast ir cigaretę. Tokie dalykai itikins Robert Taylor, kad Egipto moterys yra minkšto protelio ir vėjavaiškės. Ar jau neatsiranda tikrų vyrų, kurie įstengtų moteris atvesti ant gero kelio?"

Senis Budrys, net nematęs jo laimikio, sukviėtė svečius į trečiąsias vestuves.

— Puiku, pone profesoriau! — sušuko grafas. — Jūs gerai kalbate žamaitiškai. Kas gi Jus supažindino su šita balade?

— Viena panelė, kurią turėjau garbės sutikti Vilniuje pas princesę Katriną Pačaitę.

— Jos pavardė?

— Panelė Julija Ivinskaitė.

— Panelė Julka! — šūktelėjo grafas. — Kvailutė! Aš gi galėjau atspėti! Mielas pone profesoriau, Jūs, be abejo, pažįstate žemaičių ir dar daugelį kitų tarmių; Jūs skaitėte daug senų ir vertingų knygų, bet ši kartą Jus užliūliavo mergaitė, kuri skaito tik romanus. Ji Jums išvertė žemaitiškai vieną iš daugelio gražiųjų Adomo Mickevičiaus baladžių, kurių Jūs dar neskaitėte, nes ji nesenesnė už mane. Jeigu teiksitės, aš Jums parodysiu tą veikalą lenkų kalboje, ar, gal būt, norėsite pamatyti originalų Puškino vertimą rusų kalboje.

Prisipažinusi, buvau pritrenktas. Kiek būtų buvę džiaugsmo nepatenkintam Dorpat universiteto profesoriui, jeigu aš būčiau originalo titulu išleidęs baia-dę "Trys Budrio Sūnus"!

Užuot šypsojęs iš mano nesėkmės, grafas pasiskubino pakeisti pokalbio te-

KO DAR REIKIA

— Kelneri, ta višta betgi tik kaulai ir oda ...

— O ką? Gal norėtumėt, kad dar būtų su plunksnom?

TEISME

Atvestas kalinys į teismo salę sustoja prieš teisėją.

— Kas gi tamstą atvedė į kalėjimą, — klausia teisėjas.

— Pone teisėju, du policininkai.

— Ne, ne to aš klausiu! Ar ne už girtuokliavimą?

— Taip, pone teisėju, jie abu buvo girti! Jie vesdami laikėsi įsikibę į mano rankas.

DRAMBLYS — TAI NE KINO ARTISTE

Statant filmus, pavojingiems arba ypatingiems veiksams atlikti vartojamos kontra figūros, pavaizduojančios artistas. Jos parenkamos, kiek įmanoma, išvaizda ir kitomis savybėmis kuo panašiosios.

Sukant Ceylone filmą Dramblių Žygis, režisorius Irving Asher užmiršo įreikduoti "artista" dramblio Tomo balsą. Sugrįžęs Amerikon išlakstė visus žvėrynus, bet neužtikė nė vieno dramblio, kurio balsas atitiktų Tomo timbrui. Nusiminę išsitarė: "Tūkstantį kartų lengviau rasti figūrą Elžbietai Taylor negu drambliui."

KODEL DAUGU MĖLYNAS?

Ore yra begalinė daugybė smulkutėlyčių, neįžiurimų išgaravusių vandenų lašelių ir dulkių. Sudėtiniai, šviesūs saulės spinduliai, susitinkdami su tais vandens lašeliais, susiskaldo į sudedamuosius spalvotuosius spindulius, tokius, kokius mes matome vaivorykštėje, kai vienoje mūsų pusėje saulė šviečia, o kitoje, priešingoje pusėje Lietus lyja. Spalvotieji spinduliai vandens lašeliuose įlūžta — vieni daugiau, kiti mažiau — ir juo toliau eina skirtingomis kryptimis. Mėlynieji spinduliai taip užlūžta, kad jie eina į žemę ir todėl mes mačome mėlynųjų spindulių susiliejimą, ką ir vadiname mėlynu dangumi. Jei oras būtų absoliučiai tyras, t. y. jei jame nebūtų jokių lašelių ir dulkių, skaidančių ar laužančių šviesos spindulius, tai mes matytume tik juodą (tamsią) erdvę, skrodžiamą saulės ir žvaigždžių šviesos. Tada ne tik saulė, bet ir žvaigždės ir dienos metu matytume.

ma.

— Taigi, — tarė jis, — Jūs pažįstate panelę Juliją?

— Buvau supažindintas.

— Ką Jūs galvojate? Būkite atviras.

— Labai maloni mergina.

— Gal būt.

— Graži.

— Hm!

— Kaip? Argi jos akys nėra gražiausios pasaulyje?

— Žinoma ...

— Balta oda ... Aš kaip tik prisimenu persų eilėraščių, kuriame autorius apdainuoja savo mylimąją: "... kai ji geria raudoną vyną, matau jį tekant po oda".

— Gal būt panelė Julka ir turi šią ypatingą savybę, bet aš labai abejoju, kad kraują tekėtų jos gyslose ... Ji neturi širdies ... Ji balta ir šalta kaip sniegas. ...

Jis pakilo ir pradėjo vaikščioti tylėdamas, sakyčiau, norėdamas paslėpti didelį susijaudinimą.

— Atsiprašau, — staiga sustojo, — mes, rodos, kalbėjome apie poeziją ...

— Iš tikrųjų, pone grafe.

— Reikia pripažinti, kad ji gana tiksliai išvertė "Tris Budrio Sūnus". "Kvailutės kaip katės ... Baltos kaip grietinė ... akys žiba kaip žvaigždės ... Jos paveikslas!

INFORMACIJOS

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS REIKALU

Dabartinė Lietuvių Enciklopedija yra leidžiama labai nepaprastose aplinkybėse: nėra kiek reikiant nei talkininkų, nei archyvinė bibliotekų, nei parankinių lituanistikos Enciklopedijos bendradarbių. Be to, daugelis iš jų, kurie dabar dirba Lietuvių Enciklopedijai, yra išsiblaškę po įvairius kraštus ir, svarbiausia, dėl egzistencinių priežasčių negali kiek reikiant skirti laiko enciklopediniam darbui. Todėl, pradėjus leisti naująją LE, tuojau iškilė ne tik didesnės redaktorių bei bendradarbių santalokos ir aiškesnės bei griežtesnės redakcinio darbo sistemos bei plano ir atsakomybės klausimas. Tai ypač suaktualėjo tada, kai pasirodė, jog šiuo metu yra visai neįmanoma vienam viską apimti ir kontroliuoti; juo mažiau vienas, nesiskaitydamas su bendrojo darbo dalyviais, gali įvairių sričių dalykus spręsti tik viena savo nuožūra. Todėl 1954.VII.17 d. įvykusiame LE redakcijos posėdyje, kuriame dalyvavo A. Bendorius, prof. Vacl. Biržiška, P. Būtenas, Pr. Čepėnas, J. Girmius, J. Kapočius ir J. Puzinas, — tam posėdžiui pirmininkavo Pr. Čepėnas, o sekretoriavo A. Bendorius, — buvo aptarti pagrindiniai redakcinio darbo organizacijos dalykai, būtent — 1) atskirus LE tomus redaguoją atskiri redaktoriai; 2) vyr. redaktorių taisyta lituanistikos straipsnius, o visus mažesnius straipsnius paruošia tomo redaktoriai; 3) bendradarbių pasirašyti straipsniai neliečiami, tik pataisomos jų pastebėtos aiškios klaidos; 4) gautuosius autorių ir savo paties parašytuosius straipsnius tomo redaktoriai betarpiškai įteikia kalbos taisytojui, kuris, ištaisęs kalbą, juos gražina tam pačiam tomo redaktoriui; 5) vyr. redaktorių visa tai patikrina iš korektūrų; 6) jis taip pat spaudai paruošia specialinius savo srities dalykus, tiek iš senosios enciklopedijos pamintus, tiek iš kitų autorių gautus, ir prieš spausdinant duoda kalbininkui peržiūrėti; 7) tomo redaktorių iš anksto supažindina vyr. redaktorių su tais straipsniais, kuriuose jie eventualiai gali ką nors papildyti.

Nors šitie nuostatai visų posėdžio dalyvių buvo vienu balsu priimti ir pasirašyti, tačiau vyr. redaktorių šių nutarimų nesilaikė. Dėl to ilginiui susidarė tam tikrų sunkenybių: 1) kai kurie skyrių redaktoriai pasitraukė ir grėšė pavojus netekti kitų pagrindinių bendradarbių; 2) LE skaitytojuose kilo susirūpinimas dėl nevienodo vienu dalykų dėjimo ar nedėjimo enciklopedijos vien sroviniams ar asmeniniams sumetimais ir 3) vyr. redaktorių tam tikra elgsena sunkino ne tik patį redakcinį darbą, bet ir tolesnį LE leidimą. Todėl 1954.XII.27-28d. New Yorke susirinkę šios dabartinės padėties ir tolimesnio LE leidimo aptarti, LE redakcijos nariai A. Bendorius, J. Girmius, V. Mačiūnas, A. Puzinas bei Pr. Skardžius ir LE leidėjas J. Kapočius, — Pr. Čepėnas paskutiniui laikui pranešė dėl susisiekimo priežasčių negalįs susipėti atvykti iš Chicago į New Yorką, — iš pagrindų apsvaistė visus ginčytinus dalykus bei pateiktuosius dokumentinius duomenis ir rado, kad 1) vyr. redaktorių nėra LE leidėjo formaliai atleistas, bet jis pats yra pasitraukęs nuo redakcinio darbo; 2) tiek LE leidėjas, tiek šio posėdžio dalyviai mano, kad prof. Vacl. Biržiškos talka enciklopedijai yra naudinga, ir todėl pageidauja, kad jis toliau neišsiskirtų iš LE redakcijos kolektyvo; 3) kai kuriuose laikraščiuose pasirodžiusios žinios, kad LE ateityje galėtų virsti tam tikros krypties leidiniu, neturi jokio pagrindo: LE ir toliau bus leidžiama laikantis ko didžiausio bešališkumo; 4) vieninai LE linijai išlaikyti yra priimti bendri redakcinio darbo nuostatai, kuriais vadovaujasi atskiri raidžių bei

skyrių redaktoriai ir bendradarbiai; redakciniam kolektyvui pakaitomis atstovauja ir jo darbo posėdžiams vadovauja spausdinamosios raidės redaktoriai.

Šie nutarimai posėdžio dalyvių priimti vienu balsu.

LE redakcija ir leidėjas

"ZEMĖ DEGA" LAUKIA TALKOS

Tuo bus treji metai, kai knygų leidykla TERRA yra įsipareigojusi Jurgiui Savickiui išleisti jo paskutinįją knygą "Zemė dega". Autorius mirė, nesulaukęs šios knygos pasirodymo, todėl leidykla dar daugiau suvaržyta savo pažadu.

Šita knyga — tai autoriaus memuarai ir užrašai, apimantys 1939-1946 metų laikotarpį ir to meto įvykius. Jurgis Savickis diplomatas ir rašytojas, todėl jis turėjo galimybių įvykius stebėti iš kito matymo taško, negu mes visi. Karo pradžioje jis buvo mūsų krašto atstovas prie Tautų Sąjungos. Įvykiams besikomplikuojant, jis buvo dėl nesuprantamų priežasčių pakeistas kitu žmogumi ir grįžo į Kauną. Deja, Kaune jis greit pasijuto esąs niekam nereikalingas, todėl per Šveicariją išvyko į Pietų Prancūziją ir savo vilukę "Arigaloj" praleido pasaulinio karo gaisrus. Savo išgyvenimus, įspūdžius, susitikimus su pirmaisiais mūsų krašto pabėgėliais jis aprašinėja dideliu atvirumu ir nuosiirdumu, nevengdamas kartais net labai nemalonių užkuliniu momentų.

TERRA neabejoja šios knygos reikalingumu, taip pat užtikrinta, kad ji skaitytojų bus sutikta su dideliu dėmesiu. Bet ji didžiulė, apie 700 psl. normalaus formato, jos išleidimas kainuos kelis tūkstančius dolerių, todėl be skaitytojų tautos leidykla pati viena išsiversti negali.

Šitai suprasdami ir norėdami dar šį sezoną išleisti šią knygą, prašome būsimuosius skaitytojus, tikruosius mūsų knygos bičiulius tulkon prenumerata palengvinti šį darbą. Knyga bus leidžiama dviem dalim, po 3,75 dol kiekviena. Prenumeratos kaina 6,00 dol. už abu tomus. Prenumeratoriai gaus knygą įristą į ketus viršelius, jiems bus prisiūsta tuo pat metu, kai ji pasirodys knygų rinkoje.

Prenumerata telkiama JAV ir Kanadoje iki vasario 16 d., Vokietijoje, Anglijoje, Australijoje, Venecueloje ir kt. kraštuose iki kovo 15 d. Užsakymus ir pinigų siūsti: TERRA, 748 West 33rd Street, Chicago 16, Illinois, USA.

Šiuo didžiu lietuviškos knygos sunkmečiu skaitytojų parama leidyklos darbe vertinama su dideliu dėmesiu, todėl iš anksto prašome būsimuosius "Zemė dega" prenumeratorių neatsisakyti leisti savo pavardes paskelbti antrajame knygos tome, garbės talkininkų sąrašuose.

TERRA

NEPALIKIME NAMO BE STOGO

1954 m. gruodžio mėn. 23 d. Vokietijos Lietuvių Bendruomenė buvo be jokių suvaržymų ir apribojimų įrašyta į žemės ipotekos knygas kaip nauja Vasario 16 Gimnazijos namų ir sklypo savininkė. Su ta diena buvęs savininkas yra atlikęs visus savo įsipareigojimus, kurie pirkimo-pardavimo sutartyje buvo numatyti.

Savo ruožtu Krašto Valdyba yra minėta sutartimi įpareigota per šešis mėnesius nuo įrašymo dienos išmokėti buvusiam savininkui likusį pirkimo sumos dalį — 60.000 DM. Be to, trūksta dar 40.000 DM apmokėti už atliktus ir atliktinus darbus. Tuo būdu už viso labo reikia mums dar sutelkti

100.000 DM arba 25.000 dolerių.

Jei pažvelgsime į tas aukas, kurios iki šiolie įplaukė į Vasario 16 Gimnazijos namų fondą, rasime tikrai gražių mūsų tautiečių dosnumo ir pasiaukojimo pavyzdžių. Yra tautiečių, kurie, patys ne prabangoje gyvendami, skyrė savo savaitės ir daugiau uždarbį. Yra tautiečių, kurie kiekvieną laisvą nuo savo sunkaus darbo fabriko va-

(Tąsa 8 psl.)

— Visiškai.

— O kas liečia tą keistą pokštą, vargšė mergaitė nuobodžiauja pas seną tetą. Gyvena kaip vienuolyne.

— Vilniuje ji nenuobodžiavo. Aš pats ją mačiau viename jaunų karininkų baliuje ...

— Žinoma, tik jaunų karininkų draugystė jai tinka ... Žaisti su vienu, plepėti su kitu, juoktis iš visų ... Ar norite pamatyti mano tėvo biblioteką?

Nuėjome į didelę salę, kurios sienos buvo nukrautos senomis, vertingomis knygomis. Storas dulkių sluogsnis liūdi, kad jos buvo labai retai vartomos. Koks buvo mano džiaugsmas, kai pirmutinė iš spintos ištraukta knyga buvo "Catechismus Samogiticus"! Net sušukau iš pasitenkinimo. Reikėtų patikėti, kad paslaptingas nujautimas mus vedė ... Grafas paėmė knygą ir, nerūpestingai pavartęs, užrašė pirmame puslapyje:

"Ponui profesoriui Wittembachui Mykolas Šemėta" Trūko žodžių padėkoti. Aš savyje prižadėjau, kad po mano mirties ši brangi knyga puoš mano universiteto biblioteką.

— Prašau laikyti šią biblioteką savo darbo kambariu, — tarė grafas. — Čia Jūsų niekas netrukdytų.

(Bus daugiau)

LIETUVIAI AUSTRALIJOJE

Adelaide

TEVYNĖS PRISIMINIMŲ VAKARAS ALDINGOJE

Aldingoje vykstančioje lietuviško jaunimo stovykloje, sekmadienio vakare (L.23d.), Adelaidės moksleiviai ateitininkai, stovyklos vadovybei sutikus, išpildė programą, pavadintą "Tėvynės prisiminimų vakaru". Adelaidės moksleivių at-kų globėjas Bronius Grubliauskas trumpoje vakaro atidarymo kalboje apibūdino Lietuvos kančių kelią, pabaigoje programą pravedė pakviestas at-kų draugų pirmininką Praną Pusedrį.

"Jeigu įsiriti į vandenį sviedinys, mes bėgame jį išgriebti, jei gaisras įsiliepsnoja miškuose, visi skuba jį gesinti, o mūsų Tėvynėje Lietuvoje jau dešimt metų be pertraukos liejasi geriausių sūnų ir dukterų kraujas, aidi kančios aimanos ir liejasi ašaros, argi Ji neturėtų būti visų mūsų didžiausias rūpestis, kasdieninis prisiminimas ir giliausias mūsų krūtinų atodūsis?"

Toliau P. Pusedrįs priminė, kad dauguma stovyklautojų iš Lietuvos yra išbėgę vaikų vežimėliuose, ar motinų rankose nešami, tačiau dabar, nuo to laiko praėjus dešimčiai metų, jau ir jie turi suprasti, kodėl būdami lietuviais turi gyventi tolimoje Australijoje, kodėl Tėvynėje, kur seniau skambėjo linksmos dainos ir juokas, šandien liejasi kraujas ir ašaros.

Papasakojęs plačiau apie Lietuvos partizanų veiklą ir gyvenimo sąlygas, programos vedėjas pakvietė moksleivius at-kus kurie prie žvakutėmis papuošto partizano kabo išpildė moksl. at-kų pirmininkės Reginos Plokštytės paruoštą programą — plastiką, deklamacijas ir dainas.

Po liūdną dabartį vaizduojančios programos dalies, buvo prisiminta, kad ne visą laiką Lietuvoje buvo tik kančios ir ašaros. Nepriklausomybės laikotarpiui pavaizduoti vėl buvo padeklamuota eilė giedrių eilėraščių, kartu su visais stovyklautojais, p. Karmaziniui pritariant akordeonu, sudainuota linksmų dainų, programos vedėjui savo žodžiu supinant viską į vientį antrąją dalį.

Pabaigoje buvo numatyta leisti raketą ir fairverkus, tačiau dėl stipraus vėjo šis programos punktas buvo pakeistas lietuviškais šokiais bei rateliais, kur aktyviai pasireiškė visi stovyklos dalyviai.

Užbaigiamajame žody programos vedėjas P. Pusedrįs jautriais žodžiais prašė jaunuosius stovyklautojus nutautėjimo jūro išlikti lietuviais, nes visi gerbia tuos, kurie plaukia, išsilauko paviršiuje, bet ne tuos, kurie, kaip akmuo, grimsta į dugną. Kiekvieną kartą, semiant saukštelius cukrų, prašė prisiminti, kad kaip cukraus saukštas, supiltas į jūrą, nustoja savo baltumo, ištirpsta ir nuo to jūros vanduo nepasaldėja, taip atsitinka ir su lietuviais austrų tarpe.

Stovyklos vadovybės vardu p. A. Stepanienė padėkojusi programos dalyviams-ateitininkams ir p. Karmaziniui, stovyklautojai skirstėsi į palapines, svečiai dulkių audroje įšėjo savo automobilių, visus lydėjo girdėtų žodžių nuotrupos ir Tėvynės prisiminimai. **Buvęs**

SĖKMINGAI BAIGTA VAIKŲ STOVYKLA ALDINGOJE

Sausio 30 dieną, lygiai po 15 dienų, baigta Adelaidės lietuvių vaikų vasaros stovykla Aldingoje, kurioje atostogavo 56 vaikai nuo 7 iki 16 metų amžiaus.

Uždarymo dieną susirinko gausus būrys svečių, daugiausia vaikų tėvai. Stovyklos vadovybė paruošė išleistuvių dienai tikrai puikią ir įdomią programą, kurią pravedė p. A. Vasiliauskienė. Savo žodyje ji apgailestavo, kad išleistuvėse negalinti dalyvauti p. A. Stepanienė, kuri išnešė didelę darbo dalį organizuojant stovyklos programą ir vykdant priežiūrą: paskutinėmis dienomis dėl ligos ji turėjusi išvykti į namus.

Programą pradėjo A. Stepanas paskaitydamas savo kūrybą "Lietuva". Po jo choras ir R. Puodžius išpildė melodeklamaciją, D. Milaknytė pagrojo akordeonu, choras vėl išpildė "Prašom, prašom paklausti"; jauniausia stovyklos gyventoja Dalia Viliūnaitė padeklamavo du eilėraščius: Maldą ir Kiškučio vardines; dūdelės muziką išpildė Vytautas Straukas, o Regina Plokštytė pašoko valcą; vėl choras dainuoja "Ant kalno mūrai" Virginija Brazauskaitė deklamuoja "Mano gimtinė"; mergaitės pašoka Kubilą, o A. Stepanas inscenizuoja eilėraščių Kaminkrėtys; suktinį šoka L. Valčiukaitė ir Ivoškaitė; choras dainuoja "Paukščiai kaip girioj prašenka"; mergaičių būrys pašoka "Ausim sesės abrusus" ir choras dainuoja "Meškiuką Rudniosiuką"; Saulė Milaknytė grakščiai pašoka ispanišką šokį ir choras baigia programą, padainuodamas "Anoj pusėj ežero".

Po programos sekė konkursų laimėtojų dovanų įteikimas.

"Australijos Lietuvis" skirtą dovaną už lietuvių kalbos tarimo grynumą laimėjo Violeta Vasiliauskaitė, 11 metų. Kitas dovanas už tą patį dalyką laimėjo Al. Bernaitis ir Augius Zamoiskis.

Lietuvių literatūros žinojimo pirmą premiją laimėjo Rudolfas Puodžius, antrąją — Arūnas Rackevičius.

Už eilėraščių deklamacijas vyresniųjų grupės pirmąją premiją laimėjo Ant. Stepanas, antrąją — Irena Pečiulytė; jaunesniųjų — pirmąją Liucija Valčiukytė, antrąją — Dalia Viliūnaitė.

Už sugebėjimą sekėti lietuviškas pasakas premiją laimėjo Gražina Sirutytė.

Už paklusnumą — Marytė Keršytė.

Už tvarkingumą — Alf. Vasiliauskas. Už geriausią išpildymą tautinių šokių "Australijos Lietuvis" skirtą premiją gavo keturios šokėjos: Saulė Milaknytė, Laima Radzevičiūtė, Violeta Vasiliauskaitė ir Irena Pečiulytė.

Stovyklai vadovavo ponios A. Stepanienė, G. Vasiliauskienė ir E. Pocienė. Šeiminkės našta vilko p. A. Morkūnienė. Be to, trumpesnį ar ilgesnį laiką padėjo p. p. Levickienė, Jucienė ir kt. Stovyklos komendantu pradžioje buvo J. Vasiliauskas, o sekančią savaitę — p. A. Grigonis, kuris, šalia to, visus linksmo akordeono muzika. Stovyklos metu su programa lankėsi akordeonistas L. Karmazinas ir ateitininkų delegacija (apie ją atskirai).

Stovyklos bene sunkiausios pareigos teko ALB Adelaidės apyl. valdybos pirmininkui kun. dr. P. Jatuliui, kuris turėjo rūpintis ir visais ūkio reikalais. Tai buvo tartum stovyklos siela. Kiti valdybos nariai, p. V. Dumčius ir S. Povilaitis talkininkavo stovyklą įrengiant ir rūpinosi kitais reikalais. Paskutinę dieną Moterų Sekcija pilname sąstate dalyvavo išleistuvėse ir atgabeno taip pasiilgtų "ledų", kurių stovyklos rajone nebuvo.

Tačiau — ir saulė turi dėmių. Neapsieita be jų ir čia.

Jūsų bendradarbiui išsikalbėjus su dviem septynmetėm stovyklautojom apie blogumus stovykloje buvo pareikšta:

— Perdaug košės ... Kartą buvusi sėkminga diena ir prikrestas košės lėkštės pavykę iškratyti vadovybei nematant ... Tai buvo laimė!

O "diškės" stovyklautojos pareiškė: — Per daug anksti reikėjo eiti gulti. Kitokių blogumų nebuvo. Maistas, priežiūra puikliausia.

Stovykla, atrodo, atliko savo uždavinį visu šimtu procentų. Daugiausia, gal, laimėjo lietuvių kalba. Daugelio deklamatorių tarsenų nebuvo galima jausti jokio svetimumo akcento. Laimėjo ir sveikatos reikalai. Žodžiu, daugiau tokių stovyklų ir mums neteks rūpintis dėl vaikų nutautėjimo.

Stovyklos vadovybei galima pareikšti nuoširdžią padėką už sunkų darbą, atliktą dviejų savaitių laikotarpyje.

Stovyklą organizavo Adelaidės Apylinkės Valdyba. (jd)

BAIGĖ AUKŠTUOSIUS TECHNIKOS MOKSLUS.

Šiais metais baigė aukštąjį technikos mokslą (Civil Engineering) Adelaidės universitete Martynas Pocius ir gavo inžinieriaus diplomą.

Martynas Pocius gimęs 1920.VII.31d., Lietuvoje baigė Palangos gimnaziją, 2 metus studijavo techniką Vytauto Didžiojo u-t-e Kaune, vėliau tęsė studijas Vokietijoje Braunschweigo universitete, tačiau galutinai negalėjo užbaigti dėl emigracijos.

Į Australiją atvyko 1951 metais, o į universitetą Adelaidėje įstojo 1952 metais ir po trijų metų studijų sėkmingai užbaigė mokslą. Sio metu dirba Elektros Trestė.

Jaunajam inžinieriui linkime geros sėkmės dirbti savoj profesijoje, o grįžus į Lietuvą savo žinias panaudoti jos atstatymui. (jd)

Hobart

Sausio mėn. 23 d. Hobarte įvyko Apylinkės metinis susirinkimas, dalyvaujant apie pusei visų bendruomenės narių.

Iš pirmininko p. A. Kantvilos pranešimo paaiškėjo, kad perėjais metais Valdyba surinko daugiau pajamų Tautos Fondui ir didėnis skaičius susimokėjo solidarumui mokėti, negu bet per kurį kitą Hobarto Apylk. 5 metų egzistavimo metų. Labai daug bendradarbiavimo buvo sulaukta perėjais metais ir iš atskirų bendruomenės narių. Šitoks visuomenės aktyvus bendradarbiavimas yra labai pageidautinas ir sveikintinas. Šeštadienio Mokykla dar vis nepavyksta atkurti dėl mokytojų trūkumo. Tačiau vaikai turėjo progos susiburti ruošiantis Kalėdų eglutės vaidinimui, kurio pastatymu ir vaikai ir tėvai buvo patenkinti.

V. Kučiauskas padarė pranešimą apie Krašto Tarybos atstovų suvažiavimą Melbourne. Hobarto Apylk. buvo atstovaujama pirmą kartą Kr. T. suvažiavime ir atstovo pranešimas buvo atidžiai išklaustas.

Į Apylinkės Valdybą 1955 metams išrinkta A. Kantvilas — pirm. A. Jakštas — išdininkas ir E. Olubas — sekretorius.

Revizijos Komisija: V. Kučiauskas, P. Kairys ir A. Beinorius.

Garbės Teismas: V. Augustauskas, p. Kairienė, S. Domkus, L. Zozas ir A. Viknius.

Išrinktus vadovaujančius organus Hobarto Lietuvių Apylinkėi belieka palinkėti tolimiausio darnaus bendradarbiavimo ir gražaus sugyvenimo. **Dalyvis**

Melbourne

SKAUTŲ STOVYKLA MORNINGTONE

Jau antrą kartą stovyklavome Morningtone. Nepaprasto p. B. T. Dowd svetinumo dėka pernai apie 70, o šiemet apie 60 jaunų skautukų turėjome ant pat jūros kranto stovyklavietė. Ponas B. T. Dowd yra gerai žinomas Australijoje HICKORY gaminių fakrikantas. Kasmet važinėdamas po pasaulį stebėti gamybos ir prekybos metodų pažangos, ponas Dowd yra išsiugdęs didesnę žmonių supratimą ir todėl įstengia palaikyti glaudesnius ryšius su ateiviais ir yra didelis jų draugas. Šią draugystę ypačiai mes skautukai turėjome geros progos pajusti naudodamiesi stovyklavietė, trimis kranais vandens, gaudami maisto produktų ir pažadų, kad ir ateityje galėsime kas metai netoli tokio gražaus paplūdimio stovyklauti.

Be abejo, p. B. T. Dowd neišoko kaip tas Deus ex machina mums padėti. Jį iš "žemės iškasė" ps. A. Bakaitis, kuris dirba jo įmonėse.

Už tikrai nuoširdų mūsų priėmimą visi skautai ir skautės ponui B. T. Dowd esame labai dėkingi.

Stovyklos viršininku buvo ps. A. Karpavičius. Jau trečią vasarą atostogas brolis Karpavičius atiduoda mums, mažiems. Mes jam gal ir nebuvome pakankamai paslaugūs, bet jo atminimas mums liks ilgam.

Antras ištikimas mūsų brolis buvo skautas vytis V. Krausas. Kaip ir kas metai, taip ir šiais metais jis buvo pionierius ir instruktorius ir išvermingiausias pareigose skautas.

Okio reikalus tvarkė skautas vytis K. Kuzmickas.

Be šių pagrindinių stulpų stovykla rėmėsi draugininkais-ėmis ir skiltininkais. Jaunieji savo jėgomis stengėsi lavintis eidami programas ar ruošdamiesi lauzams.

Stovykla būtų buvusi daug sėkmingesnė, jeigu prityrę skautai ir skautininkai bei skautininkės būtų bent dalelę savo patyrimo įnešę į stovyklinės dvasios praturtinimą. Iš šešiolikos ar daugiau Melbourne esančių skautininkų ex officio nesurištų su stovykla vos du tedalyvavo programų pagilnime ir egzaminuose.

Pagrindinis ateinančių metų stovyklavimo rūpestis turėtų būti kelių laužavedžių paroušimas. Šiemet buvo jaučiama didelė spraga. Draugovės ir atskiros skautų metų bėgyje turėtų geriausias savo sueigų ir individualių lauželių programų dalis skirti ir parengti iš anksto vasaros stovyklai. Palyginus pernai metų programas su šiemetinėmis gaunasi liūdnas vaizdas.

Mes turėtume stiprėti, ne silpnėti. Naujos jėgos auga. Šeši skautai davė skauto vyčio įžodį. Visi kaip vienas buvo rimti ir susikaupę. Jie pasiryžo ir pasižadėjo tarnauti gėriui. Mūsų mažųjų skautukų akys įbėstos į Jus, naujieji vyčiai. Mes laukiame Jūsų darbų ir naujo įnašo į tunto judėjimą. **Vietinis**

SKAUTŲ ĮŽODIS IR LAUZAS

Vasario 19 d., šeštadienį, Blackwoode, netoli gegužinių vietos, 6.15 val. po pietų keli "Vilniaus" vietininkijos skautai ir skautės duos įžodį. Po to, 6.45 val. įvyks laužas, kuris baigsis 8.15. Traukiniai išėina iš Adelaidės stoties 4.00 val. ir 5.20 val. Grįžti iš Blackwoode į Adelaidę bus galima traukiniu 8.35 val. Skautai-ės į laužavietę vyksta 4.00 val. traukiniu.

Visi tautiečiai maloniai kviečiami atsilankyti.

Blogam orui esant, laužas neįvyks. "Vilniaus" vietininkijos vietininkas

Padėka

Nuoširdžiai dėkoju savo mieliems dviejų savaitių bendradarbiams — talkininkams p. Pocienei, p. Vasiliauskienėi, p. Levickienei, kun. P. Jatuliui, p. Grigonii padėjusiems man vykdyti ir įgyvendinti stovyklos kultūrinę programą. Ypač jaučiu didelę padėką p. Vasiliauskienėi, išmokinusiai jaunią daug gražių dainelių ir išnešusiai (man susirgus) pačią sunkiausią stovyklos užbaigimo našta.

Dėkoju paskaitininkams p. Lapšui, p. Vasiliauskui ir p. Straukui atvykusiems pajvairinti ir praturtinti stovyklautojų dienas.

Didelė padėka "Australijos Lietuviai", Adelaidės Ateitininkams, kun. Jatuliui, kurie savo dovanomis — premijomis paskatino stovyklaujančius vaikus daugiau domėtis lietuvių kalba, literatūra, dainomis, šokiais ir kt.

Adelaidės jauniems Ateitininkams ir p. P. Pusedrįiui už taip puikiai ir vaizdžiai pravedtą Tėvynės Prisiminimų vakarą;

p. Karmaziniui už lietuviško linksmavakario pravedimą ir visiems kitiems prisidėjusiems prie mūsų programos vykdymo ir pajvairinimo. **Ag. Stepanienė**

ALB Aldingos Lietuvių Vaikų Stovyklos Kultūrinės programos Veėja

Padėka

Marijos širdies bažnyčios atbaigimui Urugvajuje aukėjo:

£45.00 — J. Matijošaitis (Guthergar), £12.00 — B. Masonis iš Bowden (ilgisol daugiausiai paaukojęs Gerardis — Fundatorius, iš viso £52.00).

po £10.00 — O. Baltutienė (Middle Pk) ir N.N. (Melb.)

£6.00 — E. Stadalnikienė (Punchbowl) po £5.00 — J. Augaitienė (Richmond), Jankevičiai (Thorbury) ir A. Stankevičius (Yornup).

£4.10.0 — M. Kišonienė (Punchbowl) £3.00 — N. N. iš Naujosios Gvinėjos £2.00 — M. Sidaras (Yallourn)

£1.12.0 — X. Y. iš Melbourne £1.00 — A. P. iš Brisbanės

£0.10.0 — V. M. iš Melbourne £588.0.3 — suaukota anksčiau. £698.12.3 — iš viso.

T. J. Bružiko SJ vardu visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkoja

T. S. Gaidelis SJ

264 Miller St. Nth. Sydney, NSW Pastaba: J. Matijošaitis įnešęs £45.00 tapo širdies Marijos bažnyčios Fundatorium ir Jėzuitų ordino amžinu Nariu — Gerardariu.

INFORMACIJOS

(Tąsa iš 7 psl.)

landėlę pašventė aukų telkimui.

Mūsų tautiečių aukų ir pasišventimo jas telkiant dėka, jau yra surinkta didesnė sumos dalis, kuri buvo reikalinga, kad parūpinus Vasario 16 Gimnazijai nuosavą pastogę. Tad sukelkime dar tuos 100.000 DM ir mūsų tikslas bus visai įgyvendintas.

Vasario 16 Gimnazijos namai yra tautos namai, tad tenebūna nei vieno lietuviu, kuris savo auka nebūtų to įprasminęs. Draugis prašome ir tuos mūsų tautiečius, kurie jau yra kartą aukoję, neatsisakyti naujomis aukomis savo įnašą papildinti, kad bendromis jėgomis galėtumėm sėkmingai tą vąjį užbaigti.

Aukus Vasario 16 Gimnazijos Namams prašome siųsti kaip kam patogiau: organizacijos, kurios talkininkauja renkant aukus, Vasario 16 Gimnazijai Remti Komitetams, kur tokie yra, tiesiai Gimnazijos Namų sąskaiton Vokietijoje, adresu:

Badische Bank, Mannheim, Litauisches Zentralkomitee, Sonderkonto Gymnasium, Konto Nr. 3558 I,

arba čekiais bei pašto perlaidomis adresu: Litauisches Zentralkomitee, (17a) Weinheim/Bergstr., Postfach 233. W. Germany. **PLB**

Vokietijos Krašto Valdyba

Mūsų KALENDORIUS

VASARIS

- 1 A Ignatas, Zylėlė, Gytis
- 2 T Grabnyčios, Rytis, Vandenė
- 3 K Blažiejus, Radvylis, Asta
- 4 P Andriejus, Barkus, Veronika
- 5 S Agota, Birutė, Arminas

- 6 S Titas, Darata, Zvilė, Alkis
- 7 P Romualdas, Ramutis
- 8 A Jonas, Dormantas, Giltakė
- 9 T Apolonia, Kirilas, Algė
- 10 K Skolastika, Mingėla, Leta
- 11 P Liucijus, Algirdas, Mantė
- 12 S Aleksandras, Diermantė, Rikantas

- 13 S Benediktas, Kotryna, Rauda
- 14 P Valentinas, Zynė, Vitalis
- 15 A Faustinas, Girdenis, Jovitas
- 16 T LIET. NEPRK. SVENTĖ, Julija
- 17 K Donatas, Flavijonas, Viltė
- 18 P Konstancija, Simeonas
- 19 S Konradas, Šarūnas, Saugė

- 20 S Leonas, Auksuolė, Vytis
- 21 P Germanas, Kęstutis, Zemina
- 22 A Margarita, Girdenis
- 23 T Pelagija, Sniegė, Almīs
- 24 K Motiejus, Gandrimas, Nemūra
- 25 P Viktoras, Rasa, Tarazijus
- 26 S Aleksandras, Viktorinas, Taurė

- 27 S Fortunatas, Ašmantas
- 28 P Gabrieliūs, Romanas, Šilė

PADEK

pats sau ir kitam vienišam žmogui sukurti džiaugsmingą gyvenimą. Susipažinkite moderniu būdu — per korespondenciją. Mūsų nariai — Australijoje ir užjūriuose. Visokio amžiaus (nuo 18 metų), religijos, tautybės ir išsilavinimo. Prašykite mūsų nemokamos brošiūros su informacija, kurią gausite paprastame voke. Praneškite savo amžių, lytį, tautybę ir žinomas kalbas. Jokio įsipareigojimo iš Jūsų pusės. Mes iš savo pusės pilnai išlaikysime paslaftį.

MILTON'S FRIENDSHIP (Regd.) Club, Dept. 4., Box 2871, Sydney.

Australijos Lietuvis

Pirmasis lietuvių laikraštis

Australijoje

Prenumerata: metams £2.10.0, pusei — £1.6.0. Atskiro numerio kaina 1/9. Užsieninė kaina ta pati.

Skebimai: 10/0 už skilties colį. Nuolatiniams skelbėjams žymi nuolaida. Smulkūs skelbimai: iki 14 žodžių 4/0. Už kiekvieną pridėtinį žodį po 2 pensus. Užuojautos, sveikinimai ir pan. 10/0.

Adresas: Australijos Lietuvis 35 Cator St., Hindmarsh, S.A.

Tel. LU5827

The Australian-Lithuanian The Lithuanian fortnightly in Australia

Publisher: J. Glušauskas Printed by National Press

35 Cator St., Hindmarsh, S. A.

Telephone: LU5827

SUTAUPYSITE PIRKdami TIK GERĄ PREKĘ

Pirkite batus bet kurioje firmos

EZYWALKIN Ltd.

KRAUTUVĖJĖ

90, Rundle Street	Port Pirie	Hindmarsh
Unley Road	Port Lincoln	Hindley Street
Mount Gambier	Port Adelaide	Gouger Str.

Kiekvienos poros batų patvarumas garantuotas